

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
FAKULTA HOSPODÁRSKEJ INFORMATIKY

Evidenčné číslo: 103002/I/2018/36066205956906756

ANALÝZA NÁKLADOV A VÝNOSOV VO VYBRANEJ
KOMERČNEJ BANKE

Diplomová práca

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
FAKULTA HOSPODÁRSKEJ INFORMATIKY

ANALÝZA NÁKLADOV A VÝNOSOV VO VYBRANEJ
KOMERČNEJ BANKE

Diplomová práca

Študijný program: Účtovníctvo a audítorstvo

Študijný odbor: Účtovníctvo a audítorstvo

Školiace pracovisko: Katedra účtovníctva a audítorstva

Vedúci záverečnej práce: Ing. Ol'ga Kadlečíková, PhD.

Bratislava 2018

Adriana Horvátová

Pod'akovanie

Chcela by som sa poďakovať mojej vedúcej práce Ing. Ol'ge Kadlečíkovej, PhD.
za usmerňovanie a odbornú pomoc, ktorú mi poskytla pri vypracovaní diplomovej práce.

ABSTRAKT

HORVÁTOVÁ, Adriana: *Analýza nákladov a výnosov vo vybranej komerčnej banke*. - Ekonomická univerzita v Bratislave. Fakulta hospodárskej informatiky; Katedra účtovníctva a audítorstva. - Vedúci záverečnej práce: Ing. Oľga Kadlečíková, PhD. - Bratislava: FHI EU, 2018, 70 s.

Cieľom záverečnej práce je analýza nákladov a výnosov, ktoré vznikli v bežnom účtovnom období vo vybranej komerčnej banke, ako aj ich vysvetlenie a porovnanie ich výšky s predchádzajúcim účtovným obdobím. Práca je rozdelená do 3 kapitol. Obsahuje 3 grafy, 18 tabuliek, 1 schému a 1 prílohu. Prvá kapitola je venovaná vymedzeniu nákladov a výnosov komerčnej banky, ako aj charakterizovaniu účtovnej závierky komerčnej banky, a taktiež vymedzenie účtovania nákladov a výnosov v komerčnej banke. V ďalšej časti sa charakterizuje cieľ práce a metódy, ktoré použijeme na spracovanie danej témy. Záverečná kapitola sa zaoberá analýzou nákladov a výnosov v individuálnom výkaze súhrnných ziskov a strát vo vybranej komerčnej banke, ako aj zhodnotením výsledku hospodárenia, ktorý banka dosiahla za sledované obdobie a taktiež navrhnutím možností zlepšovania výsledku hospodárenia vo vybranej komerčnej banke.

Výsledkom riešenia danej problematiky je udržanie si pozície profitujúcej banky ako aj udržanie si klientov a taktiež získanie si nových klientov prostredníctvom nových produktov.

Kľúčové slová: komerčná banka, náklady, výnosy, výsledok hospodárenia

ABSTRACT

HORVÁTOVÁ, Adriana: *Analysis of costs and revenues in a selected commercial bank*. – University of Economics in Bratislava. Faculty of Economic Informatics; Department of Accounting and Auditing. - Lecturer: Ing. Oľga Kadlečíková, PhD. - Bratislava: FHI EU, 2018, 70 pp.

The aim of the diploma thesis is to analyze the individual cost and income items that arose in the current accounting period in the selected commercial bank as well as their explanation and comparison of the amount with the previous accounting period. The thesis is divided into 3 chapters. It contains 3 charts, 18 tables, 1 schema, and 1 attachment. The first chapter deals with the definition of the commercial bank's costs and revenues, also the characterization of the commercial bank's financial statements, as well as with the definition of the cost and income accounting in a commercial bank. In the next part, we describe the aim of the work and the methods we use to process the topic. The final chapter deals with the analysis of costs and revenues in the individual statement of aggregated profits and losses in the selected commercial bank, as well as with the evaluation of the bank's financial performance over the period under review, also with the suggestion of possibilities of improvement of the profit of the selected commercial bank.

The solution to the problem is to maintain the position of a profitable bank as well as to maintain clients and also to acquire new clients through new products.

Key words: commercial bank, costs, revenues, profit

OBSAH

Zoznam tabuliek	8
Zoznam grafov	9
Zoznam schém.....	10
Úvod	11
1 Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí.....	12
1.1 Náklady komerčnej banky	15
1.2 Výnosy komerčnej banky.....	20
1.3 Účtovná závierka komerčnej banky	22
1.4 Účtovanie nákladov a výnosov v komerčnej banke.....	24
2 Cieľ práce, metodika práce a metódy skúmania	26
3 Výsledky práce a diskusia	28
3.1 Analýza nákladov v individuálnom výkaze súhrnných ziskov a strát Prima banky Slovensko, a. s.....	31
3.2 Analýza výnosov v individuálnom výkaze súhrnných ziskov a strát Prima banky Slovensko, a. s.....	41
3.3 Zhodnotenie a analýza výsledku hospodárenia Prima banky Slovensko, a. s.	47
3.4 Možnosti zlepšovania výsledku hospodárenia Prima banky Slovensko, a. s.....	51

Záver	53
Zoznam použitej literatúry	55
Príloha.....	57

Zoznam tabuliek

Tabuľka č. 1 : Účtové skupiny (ÚS) ÚT 6 – Náklady	16
Tabuľka č. 2 : Označenie a názvy účtových skupín súvisiacich s účtovaním finančných nákladov	17
Tabuľka č. 3 : Účtové skupiny (ÚS) ÚT 7 – Výnosy	21
Tabuľka č. 4 : Individuálny výkaz súhrnných ziskov a strát (<i>v tis. €</i>)	28
Tabuľka č. 5 : Úrokové a podobné náklady (<i>v tis. €</i>)	31
Tabuľka č. 6 : Náklady na poplatky a provízie (<i>v tis. €</i>)	32
Tabuľka č. 7 : Náklady na zamestnancov (<i>v tis. €</i>)	34
Tabuľka č. 8 : Tvorba a použitie prostriedkov sociálneho fondu (<i>v tis. €</i>)	35
Tabuľka č. 9 : Nakupované výkony a služby a ostatné náklady (<i>v tis. €</i>)	36
Tabuľka č. 10 : Špecifické príspevky vybraných finančných inštitúcií (<i>v tis. €</i>)	38
Tabuľka č. 11 : Vplyv odloženej daňovej pohľadávky a odloženého daňového záväzku – odložená daň (<i>v tis. €</i>)	40
Tabuľka č. 12 : Úrokové výnosy a podobné výnosy (<i>v tis. €</i>)	42
Tabuľka č. 13 : Výnosy z poplatkov a provízií (<i>v tis. €</i>)	43
Tabuľka č. 14 : Celková výška budúcich platieb z operatívneho lízingu v roku 2015 a 2016 (<i>v tis. €</i>)	45
Tabuľka č. 15 : Výpočet výsledku hospodárenia (<i>v tis. €</i>)	47
Tabuľka č. 16 : Čistý zisk na jednu akciu	48
Tabuľka č. 17 : Rozdelenie výsledku hospodárenia za rok 2016	49
Tabuľka č. 18 : Čiastkové výsledky hospodárenia v roku 2016 (<i>v tis. €</i>)	50

Zoznam grafov

Graf č. 1 : Vývoj zložiek všeobecných prevádzkových nákladov v roku 2015 a 2016 (v tis. €)	37
Graf č. 2 : Podiel skupín nákladov na celkových nákladoch v roku 2016 (v tis. €)	41
Graf č. 3 : Podiel skupín výnosov na celkových výnosoch v roku 2016 (v tis. €)	46

Zoznam schém

Schéma č. 1 : Fungovanie systému banky

14

Úvod

Bankový sektor je v Slovenskej republike veľmi dôležitý. Komerčné banky tvoria významnú súčasť bankového sektora. Každá komerčná banka efektívne hospodári so svojimi finančnými prostriedkami, ktoré sú neskôr premietnuté vo výsledku hospodárenia banky. Výsledok hospodárenia banky je tvorený nákladmi a výnosmi, ktoré banke pri jej činnosti vznikajú. Cieľom komerčnej banky, ako podnikateľského subjektu, je dosahovanie zisku. Zisk generuje banka, ak jej výnosy prevyšujú náklady. Pre potreby analýzy nákladov a výnosov je nevyhnutným zdrojom informácií účtovná závierka banky, konkrétne individuálny výkaz súhrnných ziskov a strát, z ktorého sme získali informácie o nákladoch a výnosoch banky, ako aj o dosiahnutom výsledku hospodárenia. Banka môže ovplyvniť náklady akýmkoľvek spôsobom a snaží sa o ich znižovanie, no pri výnosoch je ovplyvňovaná externým prostredím.

Prvá kapitola diplomovej práce obsahuje teoretickú časť, a teda súhrn teoretických poznatkov o komerčných bankách pôsobiach v Slovenskej republike, o nákladoch a výnosoch v komerčnej banke, ako aj o účtovaní nákladov a výnosov a o účtovnej závierke, ktorú banka zostavuje podľa IFRS.

V druhej kapitole je zadefinovaný hlavný cieľ diplomovej práce, ktorým je analýza nákladov a výnosov vo vybranej komerčnej banke. Taktiež táto kapitola obsahuje aj čiastkové ciele, ktoré slúžia na naplnenie hlavného cieľa, ako aj metódy skúmania a charakteristika Prima banky Slovensko, a. s.

Tretia kapitola obsahuje praktickú časť, a teda charakterizovanie jednotlivých nákladov a výnosov, ktoré Prima banke Slovensko, a. s. vznikli v roku 2016 a ich porovnanie s rokom 2015. Taktiež je v tretej kapitole uvedené zhodnotenie výsledku hospodárenia, ktorý banka dosiahla v roku 2016 a jeho porovnanie s rokom 2015, ako aj navrhnutie možností zlepšovania výsledku hospodárenia v Prima banke Slovensko, a. s. Zhodnotenie dosiahnutých výsledkov Prima banky Slovensko, a. s. v poslednej kapitole prináša ucelený obraz o podnikateľskej činnosti banky, teda o jej bankových operáciách a z nich za sledované obdobie vzniknuté náklady a výnosy. Sledovaným obdobím je rok 2016, ktorý je porovnávaný s rokom 2015 a výsledkami dosiahnutými v tomto roku.

1 Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí

„Banka je právnická osoba so sídlom na území Slovenskej republiky založená ako akciová spoločnosť, ktorá je úverovou inštitúciou a má bankové povolenie.“¹

Obchodná banka predstavuje špecifický podnikateľský subjekt, ktorý sa odlišuje svojimi špecifickými črtami od iných podnikateľských subjektov. *„Banky sú zakladané ako akciové spoločnosti, môžu byť založené právnickou osobou alebo fyzickými osobami. V prípade fyzických osôb sú stanovené limity pre minimálne počty fyzických osôb a maximálny podiel jednej osoby na základnom kapitály banky. Celosvetovo nie sú povolené banky vo vlastníctve napr. jednej osoby vzhľadom na špecifiká bankových inštitúcií.“²* Primárnym cieľom takejto banky je dosahovanie zisku. Hlavným zdrojom zisku komerčných bánk je rozdiel získaných úrokov, a to rozdiel medzi úrokmi z úverov za to, že poskytnú peniaze iným subjektom a úrokov z vkladom, ktoré banky platia iným subjektom za to, že si vložili peniaze na účet. Komerčné banky pracujú prevažne s cudzími zdrojmi (až 95% zdrojov komerčnej banky tvoria cudzie zdroje). Toto je príčina, prečo sa nad komerčnými bankami vykonáva detailný dohľad, majú prísnejšie pravidlá ako aj vyššiu reguláciu bankového podnikania.

Banka môže okrem prijímania vkladov od verejnosti a poskytovania úverov iným subjektom vykonávať aj iné činnosti, ktoré má uvedené v bankovom povolení, sú to tieto ďalšie činnosti:³

- poskytovanie platobných služieb a zúčtovanie,
- poskytovanie investičných služieb, investičných činností a vedľajších služieb podľa Zákona o cenných papieroch a investičných službách č. 566/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov a investovanie do cenných papierov na vlastný účet,
- obchodovanie na vlastný účet:
 - a) s finančnými nástrojmi peňažného trhu v eurách a v cudzej mene, so zlatom vrátane zmenárenskej činnosti,
 - b) s finančnými nástrojmi kapitálového trhu v eurách a v cudzej mene,
 - c) s mincami z drahých kovov, pamätnými bankovkami a pamätnými mincami, zberateľskými mincami, hárkami bankoviek a súbormi obehových mincí,

¹ Zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení neskorších predpisov, §1

² PÁNEK, Dalibor. *Bankovní regulace a dohled*. Brno : Masarykova univerzita, 2005. str. 24. ISBN 80-210-3660-5.

³ Zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení neskorších predpisov, §2 ods.2

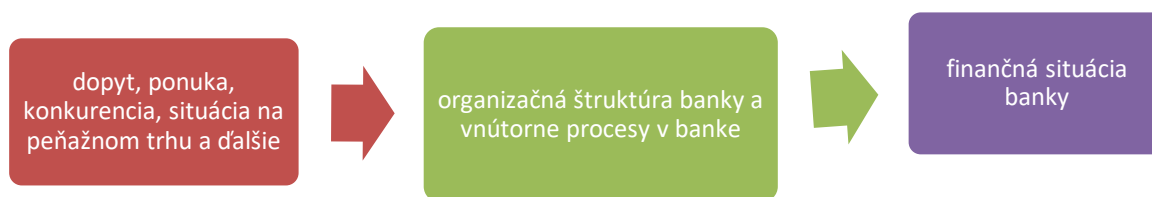
- správu pohľadávok klienta na jeho účet vrátane súvisiaceho poradenstva,
- finančný lízing,
- poskytovanie záruk, otváranie a potvrdzovanie akreditívov,
- poskytovanie poradenských služieb v oblasti podnikania,
- vydávanie cenných papierov, účasť na vydávaní cenných papierov a poskytovanie súvisiacich služieb,
- finančné sprostredkovanie,
- uloženie vecí,
- prenájom bezpečnostných schránok,
- poskytovanie bankových informácií,
- osobitné hypotekárne obchody
- funkciu depozitára podľa napr. Zákona o kolektívnom investovaní č. 594/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov,
- spracovávanie bankoviek a mincí,
- vydávanie a správa elektronických peňazí.

Bankové povolenie je povolenie, ktoré je vydávané bankám, aby mohli uskutočňovať vyššie uvedené činnosti, ktoré sú vymenované v §2 ods.2 zákona o bankách č. 483/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Operácie, ktoré komerčné banky vykonávajú možno rozčleniť na **aktívne** a **pasívne**. Aktívne bankové operácie zahŕňajú činnosti, prostredníctvom ktorých sa v banke mení objem aktív. Banka vystupuje ako veriteľ. Patria sem investičné, ako aj úverové činnosti banky. Pri pasívných operáciách banky ide o získavanie cudzích zdrojov, ktoré predstavujú podstatnú a rozhodujúcu časť pasív banky. Banka vystupuje ako dlžník.

Cieľom komerčnej banky, ako každého podnikateľského subjektu je dosahovanie zisku. Ide o cieľavedome riadený systém. Banku ovplyvňuje dopyt a ponuka na trhu, ako aj konkurencia. Ďalším faktorom, ktorý ovplyvňuje fungovanie systému banky je situácia na peňažnom trhu. Tieto faktory majú vplyv na vnútorné procesy, ktoré sa odohrávajú v banke, ako aj na organizačnú štruktúru, ktorá je do istej miery taktiež ovplyvnená situáciou na peňažnom trhu a ďalšími vonkajšími faktormi. Finančná situácia banky teda závisí od faktorov, ktoré pôsobia z vonkajšieho prostredia a tie ovplyvňujú vnútorné procesy v banke a organizačnú štruktúru.

Schéma č.1: Fungovanie systému banky⁴

Banka ako úverová inštitúcia je súčasťou bankovej sústavy. Banková sústava predstavuje systém bánk, ktoré pôsobia v národnom hospodárstve. Banky možno členiť z viacerých hľadísk, napríklad podľa vlastníctva poznáme súkromné banky, štátne banky a kombinované. Podľa rozsahu obchodnej činnosti rozdeľujeme banky na univerzálne a špecializované. Univerzálne banky sú také, ktoré môžu vykonávať všetky druhy operácií a špecializované banky sú zamerané len na určitý okruh bankových služieb. Dnes je väčšina bánk univerzálnych. Štruktúra bankovej sústavy závisí od vyspelosti ekonomiky. „Banková sústava predstavuje súhrn všetkých bánk v krajine, ale aj pravidiel a noriem, ktoré slúžia na usmerňovanie ich vzťahov.“⁵ V závislosti od vyspelosti ekonomiky môže byť banková sústava:

- jednostupňová, centralizovaná,
- dvojstupňová, decentralizovaná.

Jednostupňová banková sústava znamená, že v krajine pôsobí iba jedna úroveň bankovej sústavy. Jedna banka, ktorá plní funkcie centrálnej banky ale aj úlohy komerčnej banky. Existencia viacerých bánk sa nevylučuje. Jednostupňová, teda centralizovaná banková sústava sa uplatňuje v príkazových ekonomikách. Dvojstupňová banková sústava znamená, že Existujú dve úrovne bankovej sústavy. Predstavuje štandardnú formu v modernom bankovníctve. Prvý stupeň dvojstupňovej bankovej sústavy tvorí centrálna banka, a druhý stupeň komerčné banky. Centrálna banka má odlišné úlohy od komerčných bánk a nie je zriadená za účelom dosahovania zisku.

V Slovenskej republike je banková sústava dvojstupňová, to znamená, že prvý stupeň tvorí centrálna banka (Národná banka Slovenska – NBS) a druhý stupeň tvoria všetky komerčné banky.

⁴ BABOUČEK, Ivan a kol. *Bankovní regulace a dohled*. 1. vyd. Praha : BIVŠ, 2002. str. 49. ISBN 80-7265-053-X.

⁵ BOUŠKOVÁ, Dagmar. *Bankové operácie*. 1. vyd. Bratislava : Vydavateľstvo EKONÓM, 2009. s.16. ISBN 978-80-225-2859-7.

1.1 Náklady komerčnej banky

Banka vykazuje vzniknuté náklady v súlade s platnými medzinárodnými štandardami finančného vykazovania (IFRS). Taktiež zostavuje účtovnú závierku podľa IFRS. Základné definície sú uvedené v koncepčnom rámci prípravy a prezentácie účtovnej závierky a taktiež v jednotlivých štandardoch. Koncepčný rámec definuje náklady ako zníženia ekonomických úžitkov, ktoré vznikli počas účtovného obdobia, a to ako úbytky, resp. zníženia užitočnosti majetku alebo vznik záväzkov, ktoré znižujú vlastné imanie, iné ako tie, ktoré súvisia s rozdelením zisku vlastníkom.

Banka účtuje o nákladoch v tom účtovnom období, v ktorom vznikli, bez ohľadu na deň úhrady, inkasa alebo bez ohľadu na deň vyrovnania iným spôsobom. Náklady banka účtuje v účtovných knihách, zobrazuje ich v účtovnej závierke samostatne, bez vzájomného započítania, s výnimkou niektorých prípadov, ktoré sú upravené účtovnými zásadami. Účtovné knihy sú denník, hlavná kniha. Banky sú povinné viesť obchodnú dokumentáciu, a to obchodnú knihu a bankovú knihu. V obchodnej knihe sa zaznamenávajú pozície v jednotlivých nástrojoch ako aj komoditách. Toto zaznamenávanie vykonáva banka na dennej báze. V bankovej knihe zaznamenáva banka obchody, ktoré nie sú zaznamenané v obchodnej knihe. Náklady sa členia pre potreby účtovníctva bánk podľa účelu na finančné náklady, prevádzkové náklady a ostatné náklady. Ak sa náklady netýkajú úrokov, tak sa v účtovníctve bánk náklady časovo rozlišujú rovnako ako v účtovníctve podnikateľských subjektov, čiže na účtoch časové rozlíšenia (náklady budúcich období, výdavky budúcich období). Úrokové náklady, ak sa týkajú finančných nástrojov (napr. úver) sa časovo rozlišujú na príslušných účtoch v účtovných skupinách, na ktorých sa účtujú finančné nástroje, s ktorými tieto úroky súvisia (napr. prijaté úvery). Banka vytvorí k danému účtu analytickú evidenciu, kde sa potom zaúčtuje tento úrok k finančnému nástroju. Úrokové náklady sa nikdy neúčtujú v účtovníctve bánk na účtoch časového rozlíšenia (náklady budúcich období, výdavky budúcich období). O nákladoch banka účtuje v účtovej triede 6 - Náklady, ktorá zahŕňa účtové skupiny, ktoré sú uvedené v tabuľke č. 1.

Tabuľka č. 1: Účtové skupiny účtovej triedy 6 – Náklady⁶

ÚS 61	Náklady na finančné činnosti
ÚS 63	Všeobecné prevádzkové náklady a náklady na tvorbu rezerv
ÚS 65	Náklady na tvorbu rezerv na záväzky zo základných činností
ÚS 66	Ostatné prevádzkové náklady a náklady na tvorbu opravných položiek
ÚS 68	Daň z príjmov
ÚS 69	Vnútroorganizačné náklady

„Pri predaji finančných aktív sa za náklady považujú záporné rozdiely medzi predajnou cenou a ocenením v účtovníctve ku dňu vyrovnania predaja.“⁷

Na účtoch v **účtovej skupine 61 – Náklady na finančné činnosti** sa účtujú v účtovníctve bánk úrokové náklady, vrátane úrokov na cenné papiere, ktoré vydala banka a náklady na poplatky a provízie súvisiace vedením účtov, ako aj vykonávaním platobného styku a taktiež náklady na poplatky a provízie vo vzťahu k bankám, ako aj zúčtovacím centráram. Okrem toho sa v účtovej skupine 61 – Náklady na finančné činnosti účtuje aj pokles reálnej hodnoty, ktorá sa používa pri ocenení cenných papierov a straty z predaja cenných papierov. Ďalej banka účtuje v tejto skupine osobitnú sadzbu dane, náklady na devízové operácie, záporné reálne hodnoty z pevných termínových operácií a opcí, ako aj náklady na ostatné finančné operácie. V nákladoch na úroky z cenných papierov banka zachytáva nákladové úroky, ktoré sa vzťahujú na cenné papiere vydané bankou. Súvzťažným zápisom k nákladovému účtu je účet záväzkov z vydávaných cenných papierov. Účet záväzku sa zvyšuje o postupne nabiehajúce úroky. Ďalej banka účtuje aj náklady na ostatné úroky, kde sa účtujú ostatné nákladové úroky vyplývajúce z depozitných medzibankových operácií, a to z operácií s klientami (subjektami, ktoré sú nebankové). Patria sem úroky z vkladových účtov, z peňažných prostriedkov vložených na bežných účtoch a taktiež úroky z vkladných knižiek. Náklady na poplatky a provízie sú náklady, ktoré súvisia s vedením účtov ako aj s realizáciou platobného styku

⁶ Opatrenie Ministerstva financií č. 20359/2002-92 z 13. novembra 2002, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre banky, pobočky zahraničných bánk, Národnú banku Slovenska, Fond ochrany vkladov, obchodníkov s cennými papiermi, pobočky zahraničných obchodníkov s cennými papiermi, Garančný fond investícií, správcovské spoločnosti, pobočky zahraničných správcovských spoločností a podielové fondy v znení neskorších predpisov, §37 ods.1

⁷ Opatrenie Ministerstva financií č. 20359/2002-92 z 13. novembra 2002, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre banky, pobočky zahraničných bánk, Národnú banku Slovenska, Fond ochrany vkladov, obchodníkov s cennými papiermi, pobočky zahraničných obchodníkov s cennými papiermi, Garančný fond investícií, správcovské spoločnosti, pobočky zahraničných správcovských spoločností a podielové fondy v znení neskorších predpisov, §37 ods.2

vykonávaného či už voči bankám, zúčtovacím centrám alebo SWIFT-u. Pokles reálnej hodnoty cenných papierov (cenné papiere určené na predaj, držané do splatnosti a určené na obchodovanie), ktorá sa používa pri oceňovaní cenných papierov taktiež banka účtuje v účtovej skupine 61 – Náklady na finančné činnosti. Aj strata z predaja cenných papierov sa zachytáva v tejto účtovej skupine. Banka zachytáva v účtovej skupine 61 - Náklady na finančné činnosti taktiež aj náklady na devízové a derivátové operácie. Náklady na devízové operácie sú najmä kurzové rozdiely (straty) a náklady súvisiace s nákupom a predajom valút alebo devíz. Náklady na derivátové operácie sú najmä náklady vzniknuté zo záporných hodnôt z pevných termínových operácií a opcií. Banka účtuje do finančných nákladov aj náklady na poplatky za správu, uloženie, úschovu alebo nakladanie s cennými papiermi a náklady za prijaté záruky a tiež nájomné z operatívneho prenájmu. Tieto náklady sa účtujú súvzťažne s účtami účtovej triedy 9 - Podsúvahové účty, a to konkrétne s účtami účtovej skupiny 91 - Pohľadávky a záväzky z budúcich úverov a pôžičiek, účtovej skupiny 92 - Pohľadávky a záväzky zo záruk, účtovej skupiny 93 - Pohľadávky a záväzky z akreditívov, účtovej skupiny 97 - Pohľadávky a záväzky zo záložných práv, zabezpečovacích prevodov práv a iných zabezpečení a účtovej skupiny 98 - Pohľadávky a záväzky zo zverených hodnôt, ako aj s účtami účtovej triedy 3 - Cenné papiere, deriváty, ostatné pohľadávky, ostatné záväzky a prechodné účty, konkrétnejšie s účtami účtovej skupiny 32 - Pohľadávky a záväzky z inkasa. Označenie a názvy uvedených účtových skupín sú ilustrované v tabuľke č. 2.

Tabuľka č. 2: Označenie a názvy účtových skupín súvisiacich s účtovaním finančných nákladov⁸

ÚS 91	Pohľadávky a záväzky z budúcich úverov a pôžičiek
ÚS 92	Pohľadávky a záväzky zo záruk
ÚS 93	Pohľadávky a záväzky z akreditívov
ÚS 97	Pohľadávky a záväzky zo záložných práv, zabezpečovacích prevodových práv a iných zabezpečení
ÚS 98	Pohľadávka a záväzky zo zverených hodnôt
ÚS 32	Pohľadávky a záväzky z inkasa

⁸ Opatrenie Ministerstva financií č. 20359/2002-92 z 13. novembra 2002, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre banky, pobočky zahraničných bánk, Národnú banku Slovenska, Fond ochrany vkladov, obchodníkov s cennými papiermi, pobočky zahraničných obchodníkov s cennými papiermi, Garančný fond investícií, správcovské spoločnosti, pobočky zahraničných správcovských spoločností a podielové fondy v znení neskorších predpisov, §32, 42

Náklady na finančné činnosti vznikajú najmä pri výkone hlavnej činnosti, ale aj pri finančnej činnosti banky. Hlavnou činnosťou banky je činnosť ustanovená Zákom o bankách č. 483/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov, a to prijímanie vkladov od verejnosti a poskytovanie úverov. Finančnú činnosť zahŕňa nakladanie s finančným majetkom banky ako aj financovanie banky. S týmito nákladmi súvisia výnosy z finančnej činnosti, ktoré účtuje banka vo svojom účtovníctve v účtovej skupine 71 – Výnosy z finančnej činnosti. Tento rozdiel medzi účtovou skupinou 61 - Náklady na finančné činnosti a účtovou skupinou 71 - Výnosy z finančnej činnosti tvorí základ bankového zisku. Náklady z účtovej skupiny 61 - Náklady na finančné činnosti významne ovplyvňujú efektívnosť hospodárenia banky. Účtovanie na týchto účtoch patrí k špecifikám účtovníctva bánk a nenájdeme ich v účtovníctve podnikateľských subjektov. Banky musia dôsledne časovo rozlišovať okrem nákladov týkajúcich sa viacerých účtovných období aj náklady v rámci jedného účtovného obdobia a to spravidla na dennej báze. K účtom účtovej skupiny 61 - Náklady na finančné činnosti musí viesť banka podrobnú analytickú evidenciu, ktorú si určuje podľa vlastného uváženia pre potreby vykazovania v účtovnej závierke a kvalitnej analýze výsledku hospodárenia, ako aj z daňových dôvodov.

V účtovej skupine 63 – Všeobecné prevádzkové náklady a náklady na tvorbu rezerv banka účtuje najmä mzdové náklady, ktoré sa týkajú zamestnancov a odmeny za vykonanú prácu, ako aj náklady na poistné do Sociálnej poisťovne a zdravotných poisťovní, ako aj náklady na príspevok do Národného úradu práce. Okrem toho sa v účtovej skupine 63 - Všeobecné prevádzkové náklady a náklady na tvorbu rezerv účtuje tiež odstupné pri skončení pracovného pomeru, dane a poplatky, nakupované služby (materiál, služby, odpisy hmotného a nehmotného majetku, cestovné) a tvorba rezerv. Odpisy či už hmotného alebo nehmotného majetku banka zachytáva taktiež v tejto účtovej skupine. Tieto náklady sú spojené s prevádzkou (prevádzkovou činnosťou) banky a ich podiel na celkových nákladoch je nižší ako podiel finančných nákladov. Prevádzkovú činnosť vykonávajú banky aby si ňou zabezpečili hlavnú činnosť. Účty tejto účtovej skupiny nepatria k špecifikám banky a účtujú na nich aj iné podnikateľské subjekty. K týmto účtom je potrebné, aby banka viedla podrobnú analytickú evidenciu podľa jednotlivých vzniknutých nákladov.

Tvorba rezerv na záväzky zo základných činností sa účtuje na účtoch účtovej skupiny **65 – Tvorba rezerv na záväzky zo základných činností**. Ide o rezervy na reštrukturalizáciu, na nevyčerpané úrokové príslušy, na súdne spory, na vystavené akreditívy, atď. Je potrebné, aby banka viedla podrobnú analytickú evidenciu. Náklady,

ktoré sa nachádzajú v účtovej skupine 65 - Tvorba rezerv na záväzky zo základných činností nájdeme aj v účtovníctve iných subjektov, čiže nie sú špecifikom účtovníctva bánk, ale banka kladie väčšiu dôležitosť na vykazovanie týchto náklady.

V účtovej skupine 66 - Ostatné prevádzkové náklady a náklady na tvorbu opravných položiek banky zaznamenávajú náklady súvisiace s odpísaním a postúpením pohľadávok, či už voči klientom alebo voči bankám a ostatným dlžníkom. Ďalej na účtoch tejto účtovej skupiny banky účtujú náklady na úroky z omeškania, z prevodu podielových cenných papierov, z prevodu hmotného a nehmotného majetku, z dôvodu neuhradenej DPH, pokuty a penále, príspevky do Fondu ochrany vkladov, Garančného fondu, ako aj záporné rozdiely zistené pri inventarizácii a škody. V účtovej skupine 66 - Ostatné prevádzkové náklady a náklady na tvorbu opravných položiek sa taktiež účtujú náklady na tvorbu opravných položiek. *„Opravná položka sa tvorí na základe zásady opatrnosti, ak je opodstatnené predpokladať, že nastalo zníženie hodnoty majetku oproti jeho oceneniu v účtovníctve. Predpoklad zníženia hodnoty majetku je opodstatnený, ak nastala skutočnosť, ktorá je dôvodom na odhad zníženia budúcich ekonomických úžitkov z tohto majetku. Opravná položka sa účtuje v sume opodstatneného predpokladu zníženia hodnoty majetku oproti jeho oceneniu v účtovníctve.“*⁹ Viazu sa ku konkrétnemu riziku a bankovému aktívu (tvorba vo výške odhadovaného rizika, ktoré vyplýva z daného aktíva). Pri inventarizácii sa posudzuje pri opravných položkách ich výška a opodstatnenosť ich tvorby. Podliehajú dokladovej inventúre. K opravným položkám sa vedie podrobná analytická evidencia podľa aktív, ku ktorým boli vytvorené.

Daň z príjmov sa v bankách účtuje osobitne za odloženú a osobitne za splatnú daň z príjmov, a to **v účtovej skupine 68 – Daň z príjmov**. Daň z príjmov významne ovplyvňuje výsledok hospodárenia za dané účtovné obdobie. Vykazuje sa rovnako ako v účtovníctve iných subjektov.

Účtová skupina 69 – Vnútroorganizačné náklady využíva banka na účtovanie nákladov, ktoré vyplývajú z vnútorných vzťahov v banke. Tieto náklady sú pre banku veľmi dôležité, a zostatok tejto účtovej skupiny je ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka zhodný so zostatkom účtovej skupiny 79 – Vnútroorganizačné výnosy.

⁹ Opatrenie Ministerstva financií č. 23054/2002-92 ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre podnikateľov účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva v znení neskorších predpisov, §18

1.2 Výnosy komerčnej banky

Koncepčný rámec prípravy a prezentácie účtovnej závierky definuje výnosy ako zvýšenia ekonomických úžitkov, ktoré vznikli počas účtovného obdobia, a to buď vo forme prírastkov alebo zhodnotenia majetku alebo zníženia záväzkov, ktoré zvyšujú vlastné imanie, iné ako tie, ktoré sa vzťahujú na vklady vlastníkov. Výnosy zahŕňajú výnosy z bežnej činnosti, ako aj iné výnosy a zisky. Výnosy vznikajúce z bežných činností môžu mať rôzne názvy, napríklad tržby, úroky, dividendy, a pod. Medzinárodný účtovný štandard 18 – Výnosy upravuje len výnosy z bežnej činnosti.

„Výnosy sú hrubé príjmy ekonomických úžitkov, ktoré vznikajú v danom období z bežných činností účtovnej jednotky, ak tieto príjmy majú za následok iné zvýšenie vlastného imania ako zvýšenie súvisiace s vkladmi od osôb, ktoré sa na ňom podieľajú.“¹⁰

Výnosy v súlade s koncepčným rámcom sa vykazujú v prípade, ak je pravdepodobné, že ekonomický prínos bude plynúť do spoločnosti a tento prínos je spoľahlivo oceneľný.

Podobne ako pri nákladoch banka účtuje aj o výnosoch v tom účtovnom období, v ktorom vznikli, bez ohľadu na deň úhrady, inkasa alebo bez ohľadu na deň vyrovnania iným spôsobom. O výnosoch banka účtuje v účtovných knihách a vykazuje ich v účtovnej závierke samostatne, bez vzájomného započítania, s výnimkou niektorých prípadov, ktoré sú upravené účtovnými zásadami. Účtovnými knihami sú denník, hlavná kniha a kniha analytickej evidencie. Výnosy sa rozčleňujú pre potreby účtovníctva bánk podľa účelu na finančné výnosy, prevádzkové výnosy a ostatné výnosy.

Ak sa výnosy netýkajú úrokov, tak sa v banke časovo rozlišujú rovnako ako v účtovníctve podnikateľských subjektov, čiže na účtoch časové rozlíšenia (výnosy budúcich období, príjmy budúcich období).

Úrokové výnosy, a teda výnosy, ktoré sa týkajú finančných nástrojov (napr. úver) sa časovo rozlišujú na príslušných účtoch v účtovných skupinách, na ktorých sa účtujú finančné nástroje, s ktorými tieto úroky súvisia (napr. poskytnuté úvery). Banka si vytvorí k danému účtu analytickú evidenciu, kde potom zaúčtuje tento úrok k finančnému nástroju. Úrokové výnosy sa nikdy neúčtujú v účtovníctve bánk na účtoch časového rozlíšenia (výnosy budúcich období, príjmy budúcich období).

¹⁰ Nariadenie Komisie (ES) č. 1126/2008 z 3. novembra 2008, ktorým sa v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1606/2002 prijímajú určité medzinárodné účtovné štandardy v znení neskorších predpisov, IAS 18 – Výnosy, ods. 7

Banky účtujú o výnosov v účtovej triede 7-Výnosy, ktorá sa člení na účtové skupiny, a tie sú uvedené tabuľke č. 3.

Tabuľka č. 3: Účtové skupiny účtovej triedy 7 – Výnosy¹¹

ÚS 71	Výnosy z finančných činností
ÚS 73	Výnosy zo zrušenia rezerv
ÚS 75	Výnosy zo zrušenia rezerv na záväzky zo základných činností
ÚS 76	Ostatné prevádzkové výnosy a výnosy zo zrušenia opravných položiek
ÚS 79	Vnútroorganizačné výnosy

Ak banka predáva finančné aktíva, za výnosy sa považujú rozdiely (kladné) medzi predajnou cenou a ocenením týchto aktív v účtovníctve ku dňu vyrovnania predaja.

Na účtoch **účtovej skupiny 71 - Výnosy z finančných činností** banka účtuje výnosy zo všetkých finančných činností, a to najmä úrokové výnosy, výnosy z poplatkov a provízií, výnosy z vykonávania platobného styku, zvýšenie reálnej hodnoty, tiež výnosy z devízových operácií (kurzové zisky), výnosy z kúpy a predaja valút a devíz. Ďalej sa v tejto účtovej skupine účtujú výnosy z ostatných finančných operácií, napríklad výnosy z poplatkov za inkaso šekov, za uloženie, úschovu, správu cenných papierov. Taktiež sa v účtovej skupine 71 – Výnosy z finančných činností vykazujú kladné reálne hodnoty z pevných termínových operácií a opcí. Banka v tejto účtovej skupine zachytáva úroky, ktoré vyplývajú z držby cenných papierov, čiže z cenných papierov, ktoré má banka vo svojom portfóliu, úroky vyplývajúce z úverových medzibankových operácií, ako aj z úverových operácií s klientami.

V **účtovej skupine 73 – Výnosy zo zrušenia rezerv** banka vykazuje zrušenie rezerv. Účty v tejto účtovej skupine sú párovými účtami k účtovej skupine 63 – Všeobecné prevádzkové náklady a náklady na tvorbu rezerv. Analytickú evidenciu k účtom tejto účtovej skupiny si vytvorí banka podľa jednotlivých druhov rezerv. Účty účtovej skupiny 73 – Výnosy zo zrušenia rezerv nájdeme aj v účtovníctve iných subjektov ako bánk, pre banky je však charakteristická ich väčšia dôležitosť.

¹¹ Opatrenie Ministerstva financií č. 20359/2002-92 z 13. novembra 2002, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre banky, pobočky zahraničných bánk, Národnú banku Slovenska, Fond ochrany vkladov, obchodníkov s cennými papiermi, pobočky zahraničných obchodníkov s cennými papiermi, Garančný fond investícií, správcovské spoločnosti, pobočky zahraničných správcovských spoločností a podielové fondy v znení neskorších predpisov, §39 ods.1

V účtovej triede 7 - Výnosy sa taktiež nachádza **účtová skupina 75 – Výnosy zo zrušenia rezerv na záväzky zo základných činností**. V tejto účtovej skupine je potrebné, aby banka viedla k účtom podrobnú analytickú evidenciu podľa jednotlivých záväzkov zo základných činností.

Ďalšou účtovou skupinou v účtovej triede 7-Výnosy je **účtová skupina 76 – Ostatné výnosy a výnosy zo zrušenia opravných položiek**. Banka vykazuje na účtoch ostatné prevádzkové výnosy, ktoré sú jedinými prevádzkovými výnosmi banky. V takýchto výnosoch banka účtuje napríklad dividendy, podiely na zisku, ak ide o cenné papiere, prijaté pokuty a penále, ako aj výnosy z postúpenia a odpísania pohľadávok či už voči bankám, klientom alebo ostatným dlžníkom. Okrem uvedených výnosov sa v účtovej skupine 76 – Ostatné výnosy a výnosy zo zrušenia opravných položiek účtujú výnosy z prevodu podielov na základnom imaní, z prevodu hmotného a nehmotného majetku, ako aj iné prevádzkové výnosy. Taktiež v tejto účtovej skupine účtuje banka o zrušení opravnej položky, ako aj o čiastočnom znížení opravnej položky. Účtovanie o týchto skutočnostiach nájdeme aj v účtovníctve iných subjektov, avšak v bankách je charakteristická ich dôležitosť, vzhľadom na zvýšenú rizikovosť úverov, ktoré banka poskytla klientom. Banka vykonáva dokladovú inventúru opravných položiek a pri inventarizácii sa posudzuje ich výška, ako aj opodstatnenosť. Analytická evidencia v tomto prípade musí byť dôkladná a vedie sa podľa opravných položiek k účtom finančných a ostatných aktív.

V **účtovej skupine 79 – Vnútroorganizačné výnosy** banka účtuje také výnosy, ktoré vyplývajú z vnútorných vzťahov v banke. Zostatok na účtoch tejto účtovej skupiny ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka je zhodný so zostatkom účtovej skupiny 69 – Vnútroorganizačné náklady.

1.3 Účtovná závierka komerčnej banky

Banky zostavujú účtovnú závierku podľa IFRS. Účtovnú závierku upravuje medzinárodný účtovný štandard IAS 1 - Prezentácia účtovnej závierky, ktorý stanovuje celkové požiadavky na účtovnú závierku, teda akú by mala mať štruktúru a minimálne požiadavky na jej obsah. Cieľom tohto štandardu je stanovenie zásad pre prezentáciu účtovnej závierky tak, aby bola porovnateľná s účtovnými závierkami iných účtovných jednotiek a porovnateľná s predchádzajúcimi účtovnými obdobiami. V tomto štandarde je taktiež zverejnená definícia účtovnej závierky. „*Účtovná závierka je štruktúrovaná*

*prezentácia finančnej situácie a finančnej výkonnosti účtovnej jednotky. Cieľom účtovnej závierky je poskytnúť informácie o finančnej situácii, finančnej výkonnosti a peňažných tokoch účtovnej jednotky, ktoré sú pre široký okruh používateľov užitočné pri prijímaní ekonomických rozhodnutí.*¹² Tento štandard sa uplatňuje pri zostavovaní riadnych účtovných závierok. *„Riadna účtovná závierka je závierka, ktorá spĺňa potreby používateľov, ktorí nie sú v postavení, ktoré im umožňuje požadovať od účtovnej jednotky, aby pripravovala správy prispôsobené ich konkrétnym informačným potrebám.*¹³ Účtovná závierka poskytuje informácie o majetku, záväzkoch, vlastnom imaní, výnosoch a nákladoch, peňažných tokoch, ako aj o vkladoch vlastníkov. Úplnú štruktúru účtovnej závierky tvorí výkaz o finančnej situácii, výkaz ziskov a strát a ostatných súčastí komplexného výsledku, výkaz zmien vlastného imania, výkaz o peňažných tokoch a poznámky, ktoré obsahujú ďalšie vysvetľujúce informácie. Vo výkaze o finančnej situácii účtovná jednotka vykazuje majetok, či už dlhodobý alebo krátkodobý a dlhodobé a krátkodobé záväzky. Náklady, výnosy, ako aj výsledok hospodárenia sú uvedené vo výkaze ziskov a strát a ostatných súčastí komplexného výsledku. Jednotlivé zmeny, ktoré nastali za účtovné obdobie vo vlastnom imaní vykazuje účtovná jednotka vo výkaze zmien vlastného imania a informácie o peňažných tokoch uvádza vo výkaze o peňažných tokoch. Dôležitou súčasťou účtovnej závierky sú poznámky. V poznámkach účtovná jednotka uvádza doplňujúce a ďalšie vysvetľujúce informácie k jednotlivým výkazom. Poznámky obsahujú aj prehľad významných účtovných zásad, informácie o kľúčových predpokladoch, ktoré sa týkajú budúcnosti účtovnej jednotky, navrhované sumy dividend, ktoré neboli vykázané. V uvedených výkazoch sú vykázané aj údaje za predchádzajúce obdobie. Obsahom účtovnej závierky podľa tohto štandardu je názov účtovnej jednotky a ostatné identifikačné údaje, uvedenie či ide o individuálnu účtovnú jednotku alebo skupinu, obdobie, z ktorého sa účtovná závierka zostavuje, prezentačná mena a zaokrúhľovanie súm vykazovaných v účtovnej závierke. Zásady pre zverejňovanie konkrétnych transakcií sú riešené v iných štandardoch.

Koncepčný rámec vymedzuje taktiež aj používateľov účtovnej závierky. Medzi najdôležitejších používateľov patria investori, ktorí dbajú nato, aké veľké riziko plyní z návratnosti ich investície, zamestnanci, ktorých zaujíma najmä ziskovosť banky a tiež

¹² Nariadenie Komisie (ES) č. 1126/2008 z 3. novembra 2008, ktorým sa v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1606/2002 prijímajú určité medzinárodné účtovné štandardy v znení neskorších predpisov, IAS 1 – Prezentácia účtovnej závierky

¹³ Nariadenie Komisie (ES) č. 1126/2008 z 3. novembra 2008, ktorým sa v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1606/2002 prijímajú určité medzinárodné účtovné štandardy v znení neskorších predpisov, IAS 1 – Prezentácia účtovnej závierky

stabilita a dlhodobá schopnosť zamestnávateľa poskytovať im zamestnanie. Ďalším dôležitým používateľom účtovnej závierky sú veritelia, ktorí skúmajú najmä schopnosť banky vyplácať im ich vklady a s nimi spojené úroky.

Okrem riadnej účtovnej závierky má banka povinnosť zostavovať aj priebežnú účtovnú závierku k poslednému dňu kalendárneho štvrťroka. Priebežnú účtovnú závierku musí schváliť valné zhromaždenie a po jej schválení má banka povinnosť do 30 kalendárnych dní uložiť priebežnú účtovnú závierku do registra účtovných závierok a v listinnej forme ju musí banka predložiť Národnej banke Slovenska. Taktiež banky musia aj ročnú účtovnú závierku povinne predkladať Národnej banke Slovenska a aj Ministerstvu financií Slovenskej republiky. Riadnu účtovnú závierku banka zostavuje k poslednému dňu účtovného obdobia. V určitých mimoriadnych prípadoch je banka povinná zostaviť mimoriadnu účtovnú závierku, a to napríklad ku dňu zrušenia bez likvidácie, ku dňu zániku banky, ku dňu skončenia likvidácie, ku dňu, ktorý predchádza dňu vstupu do likvidácie alebo deň účinnosti vyhlásenia konkurzu alebo vyrovnania, resp. ku dňu nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o zrušení konkurzu.

1.4 Účtovanie nákladov a výnosov v komerčnej banke

Pri účtovaní nákladov a výnosov v banke sú dôležité nasledujúce zásady a postupy účtovania o nákladoch a výnosoch. Vznik, ako aj zvýšenie nákladov sa účtuje na stranu má dať (*d'alej len „MD“*), to znamená na ľarchu príslušného nákladového účtu v účtovej triede 6 – Náklady. Zníženie nákladov sa účtuje na stranu dať (*d'alej len „D“*), to znamená v prospech daného nákladového účtu z tejto účtovej triedy. Vznik a zvýšenie výnosov banka účtuje na stranu D príslušného výnosového účtu, v prospech účtu účtovej triedy 7 – Výnosy. Na strane MD účtov v účtovej triede 7 – Výnosy sa vykazuje zníženie výnosov. Zníženie výnosov taktiež môže banka zachytávať na stranu D s mínusovým zápisom. Banka musí dodržiavať v účtovnom období v účtovníctve tiež akruálny princíp, čo znamená, že banka účtuje o nákladoch a výnosoch v tom účtovnom období, s ktorým časovo a vecne súvisia. Náklady ako aj výnosy banka zachytáva počas účtovného obdobia narastajúcim spôsobom.

Opravu chýb z minulých účtovných období, ak nemajú podstatný vplyv na účtovnú závierku, banka vykazuje priamo na účtoch nákladov a výnosov. V prípade, ak opravy chýb majú podstatný vplyv na účtovnú závierku, či už jedného alebo viacerých

predchádzajúcich účtovných období, banka tieto chyby zachytáva prostredníctvom účtov účtovej skupiny 57 – Výsledok hospodárenia minulých rokov. Výnosy a príjmy, ktoré patria do budúceho účtovného obdobia sa v banke časovo rozlišujú a to na účtoch výnosy budúcich období a príjmy budúcich období a tiež náklady a výdavky, ktoré patria do budúceho účtovného obdobia banka časovo rozlišuje a zachytáva ich na účtoch náklady budúcich období a výdavky budúcich období. Náhrady za náklady, ktoré boli vynaložené v minulých účtovných obdobiach, sa v účtovníctve bánk zachytávajú do výnosov bežného účtovného obdobia, v ktorom boli tieto náhrady prijaté.

Konečné stavy na účtoch nákladov sa prevádzajú v uzávierkových prácach podvojným zápisom, a teda zo strany D príslušného nákladového účtu na stranu MD účtu Účet ziskov a strát a konečné stavy na účtoch výnosov sa počas uzávierkových operácií v banke prevádzajú podvojným zápisom, a teda zo strany MD nákladového účtu na stranu D účtu Účet ziskov a strát.

2 Cieľ práce, metodika práce a metódy skúmania

Náklady a výnosy sú pre banku, ako aj pre iné podnikateľské subjekty veľmi dôležité. Ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka banka vykazuje konečné stavy nákladov a výnosov vo výkaz ziskov a strát, ktorý je súčasťou účtovnej závierky. Ukazovateľ výsledok hospodárenia je dôležitý nielen pre interných, ale aj pre externých používateľov účtovnej závierky. Preto je veľmi dôležité, aby banka správne účtovala vzniknuté náklady a výnosy.

Hlavným cieľom diplomovej práce je analýza nákladov a výnosov Prima banky Slovensko, a. s. za rok 2016. Na dosiahnutie hlavného cieľa sme si určili čiastkové ciele, ktorými sú:

- analýza individuálneho výkazu súhrnných ziskov a strát Prima banky Slovensko, a. s.,
- rozbor jednotlivých súhrnných položiek vykázaných v individuálnom výkaze súhrnných ziskov a strát,
- analýza rozdelenia zisku,
- navrhnutie možností, ako by Prima banka Slovensko, a. s. mohla zlepšiť svoj výsledok hospodárenia.

Ako objekt skúmania sme si zvolili Prima banku Slovensko, a. s. Je jednou zo silných bankových inštitúcií na Slovensku. V posledných rokoch ide o najrýchlejšie rastúcu retailovú banku v Slovenskej republike. Dôvodom tohto dynamického biznisového rastu je nielen dodržiavanie stanovenej stratégie, ktorá je zameraná na rozvoj retailu, ale aj široká sieť pobočiek. V súčasnosti má banka 129 pobočiek, a pokrýva nimi všetky okresy na Slovensku. Základom stratégie je rýchlosť, jednoduchosť, férovosť a výhodnosť. Tieto využíva pri poskytovaní svojich služieb zákazníkom. Prima banka Slovensko, a. s. je na trhu už od roku 1993, no nie pod súčasným názvom. Najskôr sa nazývala Prvá komunálna banka, potom bola premenovaná na Dexia banka Slovensko, a. s. a neskôr získala názov Prima banka Slovensko, a. s., ktorý ma dodnes. Pod názvom Prvá komunálna banka sa špecializovala na financovanie miest a obcí na Slovensku. Po 10 rokoch zmenila názov na Dexia banka Slovensko, a. s. a začala sa zameriavať na oblasť retailového bankovníctva.

V roku 2011 sa väčšinovým vlastníkom Prima banky Slovensko, a. s. stala stredoeurópska skupina Penta Investments a tá v súčasnosti vlastní až 99 % akcií.

V auguste roku 2017 prišlo k zlúčeniu Sberbank Slovensko, a. s. s Prima bankou Slovensko, a. s.

V diplomovej práci sme použili informácie, ktoré sme získali z odbornej literatúry, ako aj z právnych noriem či webových stránok.

Pri splňaní jednotlivých či už čiastkových cieľov alebo hlavného cieľa sme použili nasledujúce metódy skúmania:

- dedukcia, prostredníctvom ktorej sme znalosti a poznatky získané z odbornej literatúry využili pri rozbere nákladov a výnosov komerčnej banky v teoretickej časti,

- analýza, ktorá predstavuje rozdelenie problému na menšie celky. Túto metódu sme aplikovali takmer v celej diplomovej práci. Pri teoretickej časti sme analyzovali či už jednotlivé zásady pri účtovaní nákladov a výnosov v banke alebo jednotlivé nákladové a výnosové účtovné triedy a skupiny. V praktickej časti sme analýzu využili pri rozbere individuálneho výkazu súhrnných ziskov a strát a jeho položiek. Analyzovali sme individuálnu účtovnú závierku Prima banky Slovensko, a. s. zostavenú podľa IFRS ako ich schválila Európska únia k 31. 12. 2016. Predmetom analýzy boli náklady a výnosy Prima banky Slovensko, a. s., ktoré vykázala v individuálnej účtovnej závierke za rok 2016.

- komparácia, ktorú sme použili v praktickej časti diplomovej práce, kde sme porovnávali náklady a výnosy vykázané v individuálnej účtovnej závierke Prima banky Slovensko, a. s. za rok 2016 a 2015. Jednotlivé údaje sme porovnali a analyzovali sme medziročnú zmenu.

3 Výsledky práce a diskusia

Banky zostavujú účtovnú závierku v súlade s platnými IFRS. Individuálnu účtovnú závierku, ktorá bola zostavená podľa IFRS tvorí výkaz o finančnej situácii, výkaz súhrnných ziskov a strát, výkaz zmien vo vlastnom imaní, výkaz o peňažných tokoch a poznámky, ktoré obsahujú prehľad významných účtovných zásad a ďalšie vysvetľujúce poznámky. V tabuľke č. 4 sú uvedené údaje o súhrnných ziskoch a stratách, ktoré Prima banke vznikli v rokoch 2016 a 2015. Individuálny výkaz súhrnných ziskov a strát je súčasťou účtovnej závierky Prima banky Slovensko, a. s. a tá je verejne dostupná na webových stránkach Prima banky, a. s., ako súčasť výročnej správy. V individuálnom výkaze súhrnných ziskov a strát v tabuľke č. 4 je uvedený taktiež zisk pred zdanením, ako aj čistý zisk, ktorý vznikol úpravou zisku pred zdanením o splatnú a odloženú daň.

Tabuľka č. 4: Individuálny výkaz súhrnných ziskov a strát (v tis. €)¹⁴

	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Čistý úrokový výnos	48 545	51 563
Čistý výnos z poplatkov a provízií	14 743	16 041
Čistý výnos (strata) z obchodovania	137	279
Čistý výnos (strata) z investícií	2 167	(14)
Ostatné výnosy (náklady)	121	144
Špecifické príspevky vybraných finančných inštitúcií	(4 928)	(4 621)
Čistý výnos z bankových činností	60 785	63 392
Náklady na zamestnancov	(17 873)	(17 026)
Odpisy a opravné položky k majetku	(3 032)	(4 290)
Nakupované výkony a služby a ostatné náklady	(21 249)	(20 659)
Všeobecné prevádzkové náklady	(42 154)	(41 975)
Čistý prevádzkový zisk	18 631	21 414
Čistá tvorba rezerv a opravných položiek k pohľadávkam	5 321	(10 750)
Odpis pohľadávok	(12 984)	(2 167)
Čistá tvorba rezerv a opravných položiek	(7 663)	(12 917)
Zisk pred zdanením	10 968	8 497

¹⁴ Individuálna účtovná závierka Prima banka Slovensko, a. s. 2016. Dostupné na internete: < www.primabanka.sk/vyroczne-spravy >

Splatná daň	(3)	(3)
Odložená daň	(512)	(3 482)
Daň celkom	(515)	(3 485)
Čistý zisk	10 453	5 012

V tabuľke č. 4 sú uvedené teda súhrnné zisky, respektíve straty z jednotlivých činností banky. Položka čistý výnos z bankových činností je tvorená z čistého úrokového výnosu, čistého výnosu z poplatkov a provízií, čistého výnosu z obchodovania, čistého výnosu z investícií, z ostatných výnosov ako aj zo špecifických príspevkov vybraných finančných inštitúcií. Najväčšou položkou je čistý úrokový výnos, ktorý Prima banka vykázala v roku 2016 vo výške 48 545 000 €. Medziročný pokles bol o 5,85 %, čo predstavovalo pokles v roku 2016 oproti roku 2015 o 3 018 000 €. Čistý výnos z poplatkov a provízií tiež v roku 2016 oproti roku 2015 poklesol, a to o 8,09 %, čo predstavovalo medziročný pokles o 1 298 000 €. Najväčší nárast predstavuje položka čistý výnos z investícií, ktorá v roku 2015 bola čistou stratou vo výške 14 000 € a v roku 2016 predstavuje čistý výnos vo výške 2 167 000 €. Ide teda o nárast o 2 181 000 €. Čistý výnos z obchodovania klesol v roku 2016 oproti roku 2015 o 142 000 €, teda o 50,9 %. V položke ostatné výnosy bola len malá zmena. V roku 2016 boli vo výške 121 000 € a v roku 2015 vo výške 144 000 €, čo predstavuje medziročný pokles o 23 000 €. Špecifické príspevky vybraných finančných inštitúcií, ktoré predstavujú pre banku náklad v roku 2016 dosiahli výšku 4 928 000 €, čo predstavovalo oproti roku 2015 nárast o 307 000 €, nakoľko v roku 2015 bola výška týchto špecifických príspevkov vybraných finančných inštitúcií 4 621 000 €. Čistý výnos z bankových činností bol teda v roku 2016 vo výške 60 785 000 € a v roku 2015 bol vo výške 63 392 000 €. Ide teda o medziročný pokles o 4,11 %, a teda o 2 607 000 €. Tento pokles v roku 2016 bol zapríčinený najmä významným poklesom čistého úrokového výnosu. Taktiež náklady na špecifické príspevky vybraných finančných inštitúcií sa zvýšili v roku 2016 oproti roku 2015.

Čistý prevádzkový zisk tvorí rozdiel medzi čistým výnosom z bankových činností a všeobecnými prevádzkovými nákladmi. Položku všeobecné prevádzkové náklady tvorí súčet nákladov na zamestnancov, odpisov a opravných položiek k majetku, nakupovaných výkonov a služieb a ostatných nákladov. Najvyššou položkou sú náklady na nakupované výkony a služby a ostatné náklady. Výška týchto nákladov bola 21 249 000 € v roku 2016. V roku 2015 išlo o 20 659 000 €. Ide o medziročný nárast týchto nákladov o 590 000 €. V položke náklady na zamestnancov nenastal významný medziročný pohyb. V roku 2016

boli tieto náklady vo výške 17 873 000 € a v roku 2015 predstavovali 17 026 000 €. Položka odpisy a opravné položky k majetku predstavovala v roku 2016 náklad vo výške 3 032 000 € a v roku 2015 išlo o náklad vo výške 4 290 000 €. Zmena, ktorá medziročne nastala v tejto položke predstavuje pokles o 29,32 %, a teda o 1 259 000 €. Celkovo všeobecné prevádzkové náklady vzrástli v roku 2016 oproti roku 2015 o 179 000 €. Čistý prevádzkový zisk, ktorý tvorí rozdiel medzi čistým výnosom z bankových činností a všeobecnými prevádzkovými nákladmi, bol v roku 2016 vo výške 18 631 000 € a v roku 2015 vo výške 21 414 000 €. Ide o medziročný pokles čistého prevádzkového zisku o 13 % a teda pokles bol vo výške 2 783 000 €.

Zisk pred zdanením predstavuje v tabuľke č. 4 rozdiel medzi čistým prevádzkovým ziskom a čistou tvorbou rezerv a opravných položiek. Čistú tvorbu rezerv a opravných položiek tvorí rozdiel čistej tvorby rezerv a opravných položiek k pohľadávkam a odpisov pohľadávok. Čistá tvorba rezerv a opravných položiek k pohľadávkam v roku 2016 predstavovala výnos vo výške 5 321 000 € a v roku 2015 išlo o náklad vo výške 10 750 000 €. Ide o významnú medziročnú zmena o 16 071 000 €. Odpis pohľadávok v roku 2016 predstavoval náklad vo výške 12 984 000 € a v roku 2015 bol odpis pohľadávok vo výške 2 167 000 €. Medziročný nárast bol o 83,31 %, teda o 10 817 000 €. Zisk pred zdanením predstavoval v roku 2016 sumu 10 968 000 € a v roku 2015 bol vo výške 8 497 000 €. V roku 2016 oproti roku 2015 nastal nárast zisku pred zdanením o 2 471 000 €, teda o 22,53 %.

V tabuľke č. 4 sú uvedené aj jednotlivé dane. Daň predstavuje náklad. Položku daň celkom tvorí súčet splatnej a odloženej dane. Splatná daň bola v roku 2016 vo výške 3 000 € a v roku 2015 taktiež vo výške 3 000 €, čiže nenastala žiadna zmena v roku 2016 oproti roku 2015. Odložená daň, ktorú Prima banka vykazovala v roku 2016 bola vo výške 512 000 € a v roku 2015 3 482 000 €. Ide o medziročný pokles o 85,3 %, teda o 2 970 000 €. Čistý zisk, ktorý Prima banka dosiahla v roku 2016 bol vo výške 10 453 000 € a v roku 2015 vo výške 5 012 000 €. V roku 2016 oproti roku 2015 nastal nárast čistého zisku o 52,05 %, a teda o 5 441 000 €.

3.1 Analýza nákladov v individuálnom výkaze súhrnných ziskov a strát Prima banky Slovensko, a. s.

Náklad ako taký predstavuje zníženie ekonomických úžitkov banky, ktoré sa dá spoľahlivo oceniť. Prima banka Slovensko, a. s. (ďalej len „Prima banka“) ako banka pôsobí v bankovom sektore v Slovenskej republike už niekoľko rokov. Prima banka vykazovala v individuálnom výkaze súhrnných ziskov a strát za rok 2016 súhrnné položky ako sú uvedené v tabuľke č. 4, a to čistý úrokový výnos, čistý výnos z poplatkov a provízií, čistý výnos z obchodovania, čistý výnos z investícií, ostatné výnosy, špecifické príspevky vybraných finančných inštitúcií, náklady na zamestnancov, odpisy a opravné položky k majetku, nakupované výkony a služby a ostatné náklady, čistá tvorba rezerv a opravných položiek k pohľadávkam, odpis pohľadávok, splatná a odložená daň. Jednotlivé tieto súhrnné položky individuálneho výkazu súhrnných ziskov a strát Prima banky sú tvorené skupinami nákladov a výnosov.

Čistý úrokový výnos je tvorený rozdielom úrokových a podobných výnosov a úrokových a podobných nákladov. Úrokové náklady a podobné náklady v roku 2016 poklesli oproti roku 2015 o 1 556 000 €, a teda zo sumy 21 080 000 € v roku 2015 na 19 524 000 € v roku 2016. Pokles bol o 7,38%. Jednotlivé zložky úrokových a podobných nákladov sú uvedené v tabuľke č. 5.

Tabuľka č. 5: Úrokové a podobné náklady (v tis. €)¹⁵

Položka	31.12.2016	31.12.2015
Úrokové náklady a podobné náklady:	19 524	21 080
na úvery a vklady od centrálnych bánk	13	13
na úvery a vklady od ostatných bánk	153	124
na vklady klientov	17 435	17 987
na emitované cenné papiere	560	1 551
na deriváty	480	589
na podriadený dlh	883	816

¹⁵ Individuálna účtovná závierka Prima banka Slovensko, a. s. 2016. Dostupné na internete: < www.primabanka.sk/vyroczne-spravy >

Najvyššou položkou z uvedených úrokových a podobných nákladov v tabuľke č. 5 sú úrokové náklady na vklady klientov, ktoré banka prijímala počas roka 2016. V roku 2016 bola ich výška 17 435 000 €, čo predstavovalo pokles týchto nákladov oproti roku 2015 o 552 000 €, nakoľko ich výška v roku 2015 bola 17 987 000 €. Podiel týchto nákladov na celkových úrokových a podobných nákladoch je 89,3 %, čiže môžeme tvrdiť, že tvoria významnú položku v danej skupine nákladov. Najnižšou položkou z uvedených nákladov boli úrokové náklady na úvery a vklady od centrálnych bánk, ktorá v roku 2016 zostala nezmenená oproti roku 2015 a to v sume 13 000 €. Cenné papiere, ktoré Prima banka emitovala v roku 2016, boli oproti roku 2015 nižšie, a to o 991 000 €. Pokles celkových úrokových a podobných nákladov v roku 2016 oproti roku 2015 bol zapríčinený znížením úrokových nákladov na vklady klientov, znížením emitovaných cenných papierov a znížením hodnoty derivátov.

Významnou položkou v nákladoch banky sú náklady na poplatky a provízie, ktoré sú súčasťou položky čistý výnos z poplatkov a provízií, ktorá je v tabuľke č. 4. Čistý výnos z poplatkov a provízií predstavuje rozdiel medzi výnosmi z poplatkov a provízií a nákladmi na poplatky a provízie. Náklady na poplatky a provízie v roku 2016 boli v Prima banke vo výške 2 798 000 € a v roku 2015 vo výške 2 471 000 €, čo predstavovalo nárast o 327 000 €. Nárast týchto nákladov bol o 13,23 %. Náklady na poplatky a provízie sú uvedené v tabuľke č. 6, taktiež aj ich výška v rokoch 2016 a 2015.

Tabuľka č. 6: Náklady na poplatky a provízie (v tis. €)¹⁶

Položka	31.12.2016	31.12.2015
Náklady na poplatky a provízie za:	2 798	2 471
prevody peňažných prostriedkov	836	853
úverovú činnosť	17	6
operácie s cennými papiermi	78	60
ostatné bankové služby	1 867	1 552

Najvyššou položkou z uvedených nákladov na poplatky a provízie boli náklady na poplatky a provízie na ostatné bankové služby. V tejto položke sme zaznamenali nárast v roku 2016 o 315 000 €. Podiel týchto nákladov na celkových nákladoch na poplatky a provízie predstavoval 66, 73 %. Ide teda o významnú položku tejto skupiny nákladov.

¹⁶ Individuálna účtovná závierka Prima banka Slovensko, a. s. 2016. Dostupné na internete: < www.primabanka.sk/vyroczne-spravy >

Najnižšou položkou sú náklady na poplatky a provízie za úverovú činnosť. Daná položka narástla o 11 000 € v roku 2016, kde ich banka vykazovala vo výške 17 000 € oproti roku 2015, kedy bola ich výška 6 000 €. Nárast nákladov na poplatky a provízie bol zapríčinený nárastom jednotlivých položiek, a to nárastom nákladov na poplatky a provízie za úverovú činnosť, za operácie s cennými papiermi a za ostatné bankové služby. Jedinou položkou, ktorá poklesla v roku 2016 sú náklady na poplatky a provízie za prevody peňažných prostriedkov, a to zo sumy 853 000 € v roku 2016 na 836 000 € v roku 2015.

Ďalšími nákladmi banky sú tie, ktoré vznikli v súvislosti s obchodovaním, či už s finančnými aktívami alebo derivátmi a pod. V tabuľke č. 4 predstavuje čistý výnos z obchodovania položku, ktorá sa skladá z úverov poskytnutých klientom, finančných aktív v reálnej hodnote preceňované cez výkaz ziskov a strát, z derivátov, vkladov oceňovaných v reálnej hodnote cez výkaz ziskov a strát a z kurzových rozdielov. Náklady na úvery poskytnuté klientom boli v roku 2016 vo výške 66 000 €, čo predstavovalo zníženie oproti roku 2015 vo výške 102 000 €. V položke finančné aktíva v reálnej hodnote preceňované cez výkaz ziskov a strát banka vykazovala v roku 2016 sumu 111 000 €, v roku 2015 to bolo len 69 000 €, čiže medziročný nárast bol o 42 000 €. Náklady na deriváty Prima banka na konci roku 2016 vykazovala vo výške 91 000 €. V roku 2015 boli tieto náklady vo výške 596 000 €. Môžeme teda hovoriť o medziročnom poklese o 505 000 € v danej položke. Položku čistý výnos z investícií, ktorá je uvedená v tabuľke č. 4 je tvorená výnosmi a nákladmi z cenných papierov, ako aj z predaja dlhodobého majetku. V súvislosti s týmito činnosťami Prima banke v roku 2016 nevznikli žiadne náklady. Ostatné výnosy a náklady zahŕňujú výnosy, respektíve náklady z operatívneho lízingu, ostatné výnosy a náklady z nebankovej činnosti. Prima banka nevykazovala v roku 2016 žiadne náklady spojené s operatívnym lízingom a žiadne náklady z nebankovej činnosti.

Ako pre každý podnikateľský subjekt, tak aj pre banku sú dôležití zamestnanci. V súvislosti s ich činnosťou, keďže banka je zamestnávateľom, taktiež banke vznikajú náklady. Prima banka nemá iný systém dôchodkového zabezpečenia okrem štátneho povinného dôchodkového zabezpečenia. Podľa slovenských právnych predpisov je zamestnávateľ povinný odvádzať poistné na sociálne poistenie, nemocenské poistenie, zdravotné poistenie, úrazové poistenie, poistenie v nezamestnanosti a príspevok do garančného fondu stanovený ako percento z vymeriavacieho základu. Banka, v rámci programu so stanovenými príspevkami odvádza príspevky na doplnkové dôchodkové pripoistenie spravované súkromným dôchodkovým fondom podľa dĺžky zamestnania zamestnanca. Všeobecné prevádzkové náklady v tabuľke č. 4 sú tvorené viacerými

položkami, a to náklady na zamestnancov, odpisy a opravné položky, nakupované výkony a služby a ostatné náklady. Náklady na zamestnancov zahrňujú náklady spojené so mzdami a platmi, sociálne náklady a ostatné náklady na zamestnancov. Náklady na doplnkové dôchodkové pripoistenie, ktoré sú súčasťou nákladov na zamestnancov predstavovali v roku 2016 sumu 110 000 € a v roku 2015 predstavovali 116 000 €. Ide o pokles v roku 2016 oproti roku 2015 o 6 000 €. Náklady na zamestnancov tvoria položky uvedené v tabuľke č. 7.

Tabuľka č. 7: Náklady na zamestnancov (v tis. €)¹⁷

Položka	31.12.2016	31.12.2015
Náklady na zamestnancov:	17 873	17 026
Mzdy a platy	12 902	12 242
Sociálne náklady	4 287	4 010
Ostatné náklady na zamestnancov	684	774

Náklady na zamestnancov predstavujú dôležitú zložku nákladov banky. V roku 2016 banka zaznamenala nárast oproti roku 2015 o 847 000 €, a teda o 4,97 %. Najvýznamnejšou položkou sú mzdy a platy, ktoré sú v roku 2016 vo výške 12 902 000 €, čo predstavuje 72,19 % z celkových nákladov na zamestnancov. V roku 2015 vykazovala Prima banka mzdy a platy v sume 12 242 000 €. Nárast v roku 2016 je o 660 000 €. Najnižšiu položku predstavujú ostatné náklady na zamestnancov, ktoré v roku 2016 boli 684 000 € a v roku 2015 boli 774 000 €, a teda nastal pokles v tejto položke o 90 000 €.

Celkový nárast nákladov na zamestnancov bol spôsobený nárastom miezd a platov, nárastom sociálnych nákladov. Jedinou položkou, ktorá v ktorej sme zaznamenali pokles sú ostatné náklady na zamestnancov. Do sociálnych nákladov možno zahrnúť tvorbu sociálneho fondu. V súlade s platnými zákonmi o sociálnom fonde, o dani z príjmov a kolektívnou zmluvou vyššieho stupňa uzatvorenou medzi Slovenskou bankovou asociáciou a Odborovým zväzom pracovníkov peňažníctva a poisťovníctva v Slovenskej republike tvorí Prima banka sociálny fond. Sociálny fond využíva Prima banka na financovanie vlastnej sociálnej politiky. Sociálny fond sa tvorí v priebehu roka ako úhrn povinného prídeltu vo výške 0,6 % (pri dosiahnutí zisku a splnení odvodových a daňových povinností) z objemu hrubých miezd skutočne zúčtovaných zamestnancom na výplatu za

¹⁷ Individuálna účtovná závierka Prima banka Slovensko, a. s. 2016. Dostupné na internete: < www.primabanka.sk/vyroczne-spravy >

bežný rok. Pre daňové účely sú tieto prídely súčasťou nákladov na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie zdaniteľných príjmov. Financovanie sociálnej politiky predstavuje krátkodobé zamestnanecké požitky, ktoré sa účtujú a vykazujú ako náklady bežného roka. Tvorba a použitie prostriedkov sociálneho fondu za rok 2015 a 2016 sú uvedené v tabuľke č. 8.

Tabuľka č. 8: Tvorba a použitie prostriedkov sociálneho fondu (v tis. €)¹⁸

Sociálny fond	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Stav k 1. 1.	34	9
Tvorba z nákladov	167	155
Použitie, v tom:	(129)	(130)
- príspevok na stravovanie	(129)	(130)
CELKOM	73	34

Prima banka použila sociálny fond, ktorý tvorí, na príspevok na stravovanie pre zamestnancov, a to vo výške 129 000 € v roku 2016 a 130 000 € v roku 2015. Súčasťou všeobecných prevádzkových nákladov sú ďalej odpisy. Odpis predstavuje peňažné vyjadrenie opotrebenia dlhodobého majetku za určité obdobie. Banka vykazuje odpisy dlhodobého hmotného majetku a odpisy dlhodobého nehmotného majetku. V rámci dlhodobého hmotného majetku odpisuje Prima banka budovy a stavby, počítače, autá, kancelársku techniku, inventár, kancelárske a bankové vybavenie, atď. Dlhodobý nehmotný majetok, ktorý banka odpisuje tvorí softvér. Celkové odpisy v roku 2016 boli vo výške 3 032 000 € a v roku 2015 vo výške 4 290 000 €. Medziročný pokles predstavoval 1 258 000 €, teda pokles o 29,32 %. Z celkovej výšky odpisov v roku 2016 tvorili odpisy dlhodobého hmotného majetku 90 % z odpisov, v sume 2 727 000 € a odpisy dlhodobého nehmotného majetku len 10 %, v sume 305 000 €, nakoľko dlhodobý nehmotný majetok, ktorý banka odpisuje tvorí len softvér a dlhodobý hmotný majetok, ktorý banka odpisuje tvoria budovy, počítače, autá, atď.

Položka nakupované výkony a služby a ostatné náklady sú v Prima banke súčasťou všeobecných prevádzkových nákladov, ktoré sú uvedené v tabuľke č. 4. Položky týchto nákladov sú v tabuľke č. 9, spolu s ich výškou v roku 2016 a 2015.

¹⁸ Individuálna účtovná závierka Prima banka Slovensko a. s. 2016. Dostupné na internete: < www.primabanka.sk/vyroczne-spravy >

Tabuľka č. 9: Nakupované výkony a služby a ostatné náklady (v tis. €)¹⁹

Položka	31.12.2016	31.12.2015
<i>Nakupované výkony a služby a ostatné náklady:</i>	21 249	20 659
Náklady na informačné technológie	3 371	3 026
Marketing, reklama a iné služby	4 880	5 837
Náklady na audit a s tým súvisiace služby	168	175
Ostatné nakupované výkony a služby	10 470	10 405
Tvorba rezerv na súdne spory	1 985	1 216
Tvorba rezerv na reštrukturalizáciu	376	0

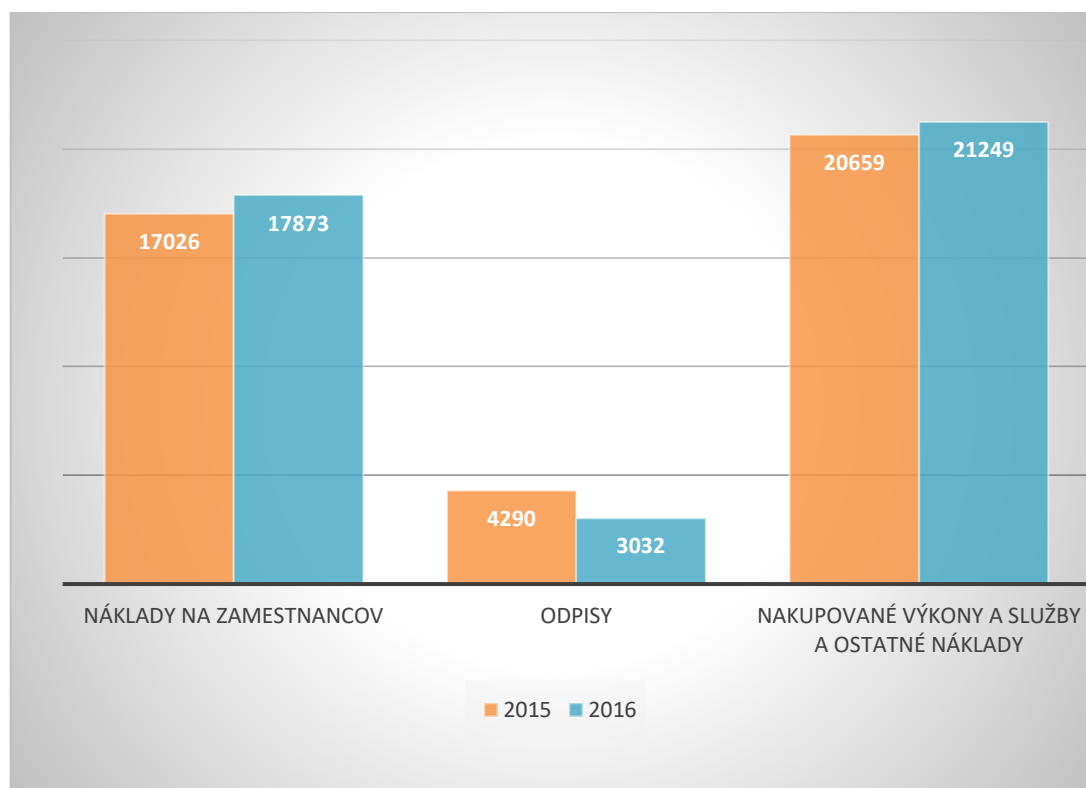
Najvyššou položkou sú ostatné nakupované výkony a služby, ktorá je vykázaná v roku 2016 vo výške 10 470 000 € a v roku 2015 bola vo výške 10 405 000 €. Medziročný nárast predstavuje 65 000 €, a teda nárast len o 0,62 %. Ak je banka vystavená potenciálnym záväzkom zo súdnych sporov alebo nepriamym záväzkom, ktoré sú dôsledkom minulej udalosti, pričom je pravdepodobné, že na vyrovnanie týchto záväzkov bude treba vynaložiť určité peňažné prostriedky, čo má za následok zníženie zdrojov, ktoré predstavujú ekonomický úžitok a výšku vyplývajúcej straty možno primerane odhadnúť, hodnota rezerv sa vykazuje ako náklad súvzťažne so záväzkom. Banka v roku 2016 zvýšila tvorbu rezerv na súdne spory oproti roku 2015 o 769 000 €. Suma vykázaná ako rezerva na súdne spory vychádza z úsudku vedenia a predstavuje najlepší odhad výdavkov potrebných na vyrovnanie záväzku s neistým načasovaním alebo v neistej výške. V rámci svojej riadnej činnosti je banka účastníkom rôznych súdnych sporov a žalôb. Každé sporové konanie podlieha osobitnému režimu sledovania a pravidelnému prehodnocovaniu. Ak je pravdepodobné, že banka bude musieť nárok vyrovnať a odhad výšky nároku možno spoľahlivo určiť, banka vytvorí rezervy. V prípade právoplatného ukončenia sporu, ktorý sa skončil v prospech banky, banka vytvorené rezervy rozpustí. Prima banka v roku 2016 vytvorila rezervu na reštrukturalizáciu vo výške 376 000 €. Náklady na marketing, reklamu a iné služby vykázala banka v roku 2016 vo výške 4 880 000 € a v roku 2015 vo výške 5 837 000 €. Medziročný pokles o 957 000 €.

¹⁹ *Individuálna účtovná závierka Prima banka Slovensko, a. s. 2016.* Dostupné na internete: < www.primabanka.sk/vyroczne-spravy >

Celkový nárast nakupovaných výkonov a služieb a ostatných služieb bol v roku 2016 oproti roku 2015 o 590 000 €, čo bolo zapríčinené nárastom nákladov na informačné technológie, nárastom ostatných nakupovaných výkonov a služieb a tvorbou rezervy na súdne spory ako aj tvorbou rezervy na reštrukturalizáciu.

V grafe č. 1 je uvedený vývoj v rokoch 2015 a 2016 jednotlivých položiek všeobecných prevádzkových nákladov, ktoré banka dosiahla. Nárast v roku 2016 oproti roku 2015 bol v nákladoch na zamestnancov a taktiež v nakupovaných výkonoch a službách a ostatných nákladoch. Medziročný pokles banka zaznamenala v odpisoch dlhodobého hmotného a dlhodobého nehmotného majetku. Najväčší podiel všeobecných prevádzkových nákladov tvoria nakupované výkony a služby a ostatné náklady, a to vo výške 50,41 %. Podiel nákladov na zamestnancov bol 42,40 % a najmenší podiel na všeobecných prevádzkových nákladoch tvoria odpisy, len 7,19 %.

Graf č. 1: Vývoj zložiek všeobecných prevádzkových nákladov v roku 2015 a 2016
(v tis. €)²⁰

²⁰ Vlastné spracovanie prevzatých informácií z *Individuálnej účtovnej závierky Prima banka Slovensko, a. s. 2016*. Dostupné na internete: < www.primabanka.sk/vyroczne-spravy >

Od 1. 1. 2012 nadobudol účinnosť zákon č. 384/2011 Z. z. o osobitnom odvode vybraných finančných inštitúcií podľa ktorého je banka povinná odvádzať špecifické príspevky. Základom pre výpočet odvodu je suma pasív, ktorá je znížená o sumu vlastného imania a o hodnotu podriadeného dlhu. Sadzba pre výpočet osobitného odvodu v roku 2016 bola 0,2 % zo základu. Prima banka v roku 2016 prispievala do národného rezolučného fondu v súlade so zákonom č. 371/2014 Z. z. o riešení krízových situácií na finančnom trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Národný rezolučný fond bol zriadený ako jeden zo základných elementov mechanizmu, ktorý rieši krízové situácie. Príspevky sa vypočítavajú na základe nariadenia Európskej komisie. Okrem veľkosti inštitúcie sa posudzuje aj rizikový profil banky. Okrem toho banka odvádza príspevky aj do fondu ochrany vkladov a pre dohľad centrálnych bánk. Špecifické príspevky vybraných finančných inštitúcií, ktoré Prima banka odvádza sú uvedené aj spolu s ich výškou v roku 2016 a 2015 v tabuľke č. 10.

Tabuľka č. 10: Špecifické príspevky vybraných finančných inštitúcií (v tis. €)²¹

Položka	31.12.2016	31.12.2015
Fond ochrany vkladov	426	355
Osobitný odvod pre bankové inštitúcie	3 897	3 497
Rezolučný fond	491	684
Dohľad centrálnych bánk	114	85

Najvyššou položkou je osobitný odvod pre bankové inštitúcie, ktorý bol v roku 2016 vo výške 3 897 000 €. Osobitný odvod tvorí 79,08 % z celkových špecifických príspevkov. Medziročný nárast oproti roku 2015 bol o 400 000 €. Najnižšou položkou je príspevok pre dohľad centrálnych bánk a to v roku 2016 vo výške 114 000 €. Celkový nárast špecifických príspevkov vybraných finančných inštitúcií v roku 2016 oproti roku 2015 bol o 307 000 €.

Analýzou individuálneho výkazu súhrnných ziskov a strát sme zistili, že banka preverovala v roku 2016 hodnotu svojho majetku a testovala ho na znehodnotenie. Tvorba opravnej položky predstavuje pre banku náklady, a teda ovplyvňuje jej výsledok

²¹ Individuálna účtovná závierka Prima banka Slovensko, a. s. 2016. Dostupné na internete: < www.primabanka.sk/vyroczne-spravy >

hospodárenia. Opravné položky sa tvoria na základe výpočtu výšky vzniknutej straty, ktorá sa určí ako rozdiel účtovnej hodnoty úverovej pohľadávky a súčasnej hodnoty odhadovaných peňažných tokov, diskontovaných pôvodnou efektívnou úrokovou mierou úveru po zohľadnení hodnoty zabezpečenia. Dôvodom tvorby opravnej položky môžu byť napríklad problémy so splácaním. V tabuľke č. 4 tvoria položku čistá tvorba rezerv a opravných položiek k pohľadávkam náklady na tvorbu rezerv a opravných položiek, ako aj výnosy z rozpustenia rezerv a zrušenia opravných položiek. Prima banka v roku 2016 vytvorila špecifickú opravnú položku k úverom voči klientom vo výške 2 504 000 €. Vznik nevyhnutelných pohľadávok je spojený s podnikateľským rizikom, ktoré je v rôznej miere súčasťou všetkých vykonávaných bankových činností. V prípade, že niektorá pohľadávka splní podmienky pre odpis, odpíše Prima banka pohľadávku priamo do nákladov vo výkaze súhrnných ziskov a strát v položke „Odpis pohľadávok“ a súčasne použije vytvorené opravné položky. Pohľadávky, u ktorých nezaniklo právo na ich vymáhanie, zostávajú evidované v podsúvahe. O spôsobe odpísania konkrétnej pohľadávky rozhoduje komisia pre problémové úvery. V prípade splatenia odpísanej pohľadávky sa výnos vykáže vo výkaze súhrnných ziskov a strát taktiež v položke „Odpis pohľadávok“. V roku 2016 vznikol Prima banke náklad v súvislosti s odpisom pohľadávok vyšší ako v roku 2015, a to konkrétne o 10 817 000 €, čiže v roku 2016 bol vo výške 12 984 000 € a v roku 2015 bol 2 167 000 €.

Povinnosťou banky je v prípade dosiahnutia zisku pred zdanením upraviť výsledok hospodárenia na základ dane. Daň z príjmov sa skladá zo splatnej dane a z odloženej dane. Splatná daň z príjmov je vypočítaná z daňového základu vykázaného v súlade so slovenskými daňovými predpismi. Daňový základ sa odlišuje od účtovného zisku/(straty) vykázaného vo výkaze súhrnných ziskov a strát, pretože nezahŕňa položky výnosov, resp. nákladov, ktoré sú zdaniteľné alebo odpočítateľné od základu dane v iných rokoch, ani položky, ktoré nie sú zdaniteľné, resp. odpočítateľné od základu dane. Záväzok zo splatnej dane sa vypočíta pomocou daňových sadzieb platných k dátumu zostavenia účtovnej závierky. Platná sadzba dane pre roky 2015 aj 2016 bola vo výške 22 % zo základu dane. Základ dane v roku 2016 bol vo výške 14 792 000 €. Odloženú daň z príjmov vykazuje banka formou súvahovej metódy pri vzniku dočasných rozdielov medzi daňovou hodnotou aktív alebo záväzkov a ich účtovnou hodnotou na účely finančného výkazníctva. Na určenie odloženej dane z príjmov bola použitá očakávaná daňová sadzba platná pre nasledujúce roky, t. j. 21 %. Odložený daňový záväzok, ktorý sa vzťahuje na zdaniteľné dočasné rozdiely, predstavuje čiastku dane k úhrade v budúcnosti

zdaňovacích obdobiach. Odložená daňová pohľadávka sa vzťahuje na odpočítateľné dočasné rozdiely, na možnosť umorovať daňovú stratu. Odložené daňové záväzky sa vykazujú všeobecne za všetky zdaniteľné dočasné rozdiely, odložené daňové pohľadávky sa vykazujú v prípade, keď je pravdepodobné, že v budúcnosti bude k dispozícii zdaniteľný zisk, s ktorým bude možné odpočítateľné rozdiely zúčtovať.

Vplav odloženej daňovej pohľadávky a odloženého daňového záväzku je uvedený v tabuľke č. 11 aj spolu s výškou za rok 2016 a 2015. Splatná daň z príjmov po všetkých úpravách je vo výške 3 000 €.

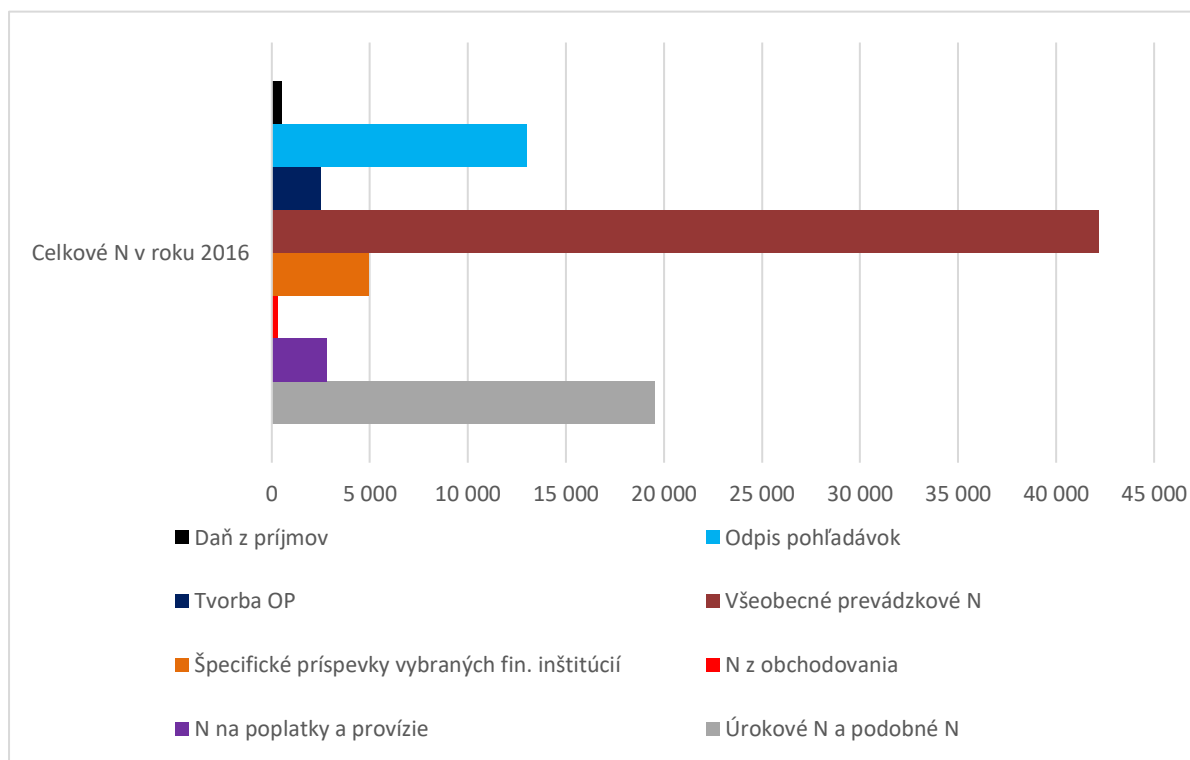
Tabuľka č. 11: Vplyv odloženej daňovej pohľadávky a odloženého daňového záväzku
– odložená daň (v tis. €)²²

Položka	31.12.2016	31.12.2015
Odložená daňová pohľadávka, z toho:	30 872	39 047
Pohľadávky k úverom	16 812	18 640
Pohľadávky k finančným operáciám	512	536
Krátkodobé prevádzkové záväzky	2 062	2 246
Dlhodobý hmotný majetok	723	597
Daňová strata na umorenie	9 259	15 235
Ostatné pohľadávky	1 504	1 793
Úprava o neistú realizáciu odloženej daňovej pohľadávky	23 693	31 356

K 31. decembru 2016 banka nevykázala odloženú daňovú pohľadávku, ktorá bola vo výške 23 693 000 €, ktorá súvisí najmä s odpočítateľnými dočasnými rozdielmi vyplývajúcimi z opravných položiek a rezerv, ostatných pohľadávok a prenesenou daňovou stratou pre jej neisté načasovanie a realizáciu v budúcich účtovných obdobiach. Výška odloženej dane, zaúčtovaná do nákladov bola v roku 2016 vo výške 512 000 € a v roku 2015 bola vo výške 536 000 €, čo predstavuje medziročný pokles o 24 000 €, v percentuálnom vyjadrení o 4,48 %.

²² Individuálna účtovná závierka Prima banka Slovensko, a. s. 2016. Dostupné na internete: < www.primabanka.sk/vyrocne-spravy >

Graf č. 2: Podiel skupín nákladov na celkových nákladoch v roku 2016 (v tis. €)²³

Na grafe č. 2 je vyjadrený podiel jednotlivých skupín nákladov na celkových nákladoch v roku 2016. Celkové náklady v roku 2016 boli 85 675 000 €. Najväčší podiel na celkových nákladoch v roku 2016 mali všeobecné prevádzkové náklady, a to 49,20 %. Všeobecné prevádzkové náklady boli vo výške 42 154 000 €. Úrokové náklady a podobné náklady tvorili 22,79 % z celkových nákladov, v peňažnom vyjadrení boli tieto náklady vo výške 19 524 000 €. Ďalší významný podiel na celkových nákladoch boli náklady na odpis pohľadávok, tento podiel bol 15,15 %. Najmenší podiel na celkových nákladoch predstavujú náklady z obchodovania, ktoré sú vo výške 268 000 €, v percentuálnom vyjadrení na celkových nákladoch tvoria 0,31 % celkových nákladov v roku 2016.

3.2 Analýza výnosov v individuálnom výkaze súhrnných ziskov a strát Prima banky Slovensko, a. s.

Cieľom činnosti banky je dosahovanie zisku, nakoľko ide o komerčnú banku. Zisk dosiahne vtedy, ak sú výnosy vyššie ako náklady. Výnos predstavuje zvýšenie

²³ Vlastné spracovanie prevzatých informácií z *Individuálnej účtovnej závierky Prima banka Slovensko, a. s. 2016*. Dostupné na internete: < www.primabanka.sk/vyrocné-spravy >

ekonomických úžitkov, ktoré sa dá spoľahlivo oceniť. Výnosy Prima banky za rok 2016 sú uvedené v individuálnom výkaze súhrnných ziskov a strát ako súčasť jednotlivých položiek tohto výkazu, ktoré sú uvedené v tabuľke č. 4.

Položka v tabuľke č. 4 s názvom čistý úrokový výnos je tvorená z úrokových a podobných výnosov a úrokových a podobných nákladov. Úrokové výnosy a poplatky úrokového charakteru vznikajúce zo všetkých úročených nástrojov sa časovo rozlišujú vo výkaze súhrnných ziskov a strát pomocou metódy efektívnej úrokovej miery. Úrokové výnosy a podobné výnosy, ktoré sú súčasťou čistého úrokového výnosu v individuálnom výkaze súhrnných ziskov a strát, v roku 2016 boli vo výške 68 069 000 €, čo predstavovalo oproti roku 2015, kedy boli v sume 72 643 000 €, pokles o 4 574 000 €, a teda percentuálny pokles bol o 6,3 %. Jednotlivé zložky tejto skupiny výnosov aj so sumami za rok 2016 a 2015 sú uvedené v tabuľke č. 12.

Tabuľka č. 12: Úrokové výnosy a podobné výnosy (v tis. €)²⁴

Položka	31.12.2016	31.12.2015
Úrokové výnosy a podobné výnosy:	68 069	72 643
z vkladov v centrálnych bankách	2	7
z úverov a vkladov v ostatných bankách	620	1 829
z úverov poskytnutých klientom	59 928	60 831
z finančných aktív v reálnej hodnote preceňovaných cez výkaz ziskov a strát	129	129
z finančných aktív držaných do splatnosti	7 437	9 729
z derivátov	(47)	118

Prima banka v roku 2016 dosiahla najvyššie výnosy z úrokov z úverov poskytnutých klientom a to vo výške 59 928 000 €. V roku 2015 boli tieto výnosy 60 831 000 €. Ide o pokles výnosov z úrokov z úverov poskytnutých klientom o 1,48 %, čo predstavuje v peňažnom vyjadrení pokles o 903 000 €. Podiel výnosov z úverov poskytnutých klientom na úrokových a podobných výnosoch je 88,04 %. Ide teda o najvýznamnejšiu položku v úrokových a podobných výnosoch. Ďalšou položkou sú výnosy z finančných aktív držaných do splatnosti, ktoré Prima banka vykazovala za rok 2016 vo výške 7 437 000 € a v roku 2015 bola ich výška 9 729 000 €. Medziročný pokles

²⁴ Individuálna účtovná závierka Prima banka Slovensko, a. s. 2016. Dostupné na internete: < www.primabanka.sk/vyroczne-spravy >

bol o 2 292 000 €. V percentuálnom vyjadrení ide o pokles o 23,56 %. Výnosy z úrokov, diskonty a prémie z cenných papierov držaných do splatnosti sa denne časovo rozlišujú a vykazujú vo výkaze súhrnných ziskov a strát v položke výnosy z finančných aktív držaných do splatnosti. Najnižšou položkou sú výnosy z vkladov v centrálnych bankách, ktoré dosiahli v roku 2016 hodnotu 2 000 €. Oproti roku 2015, kedy ich banka vykazovala v sume 7 000 €, ide o pokles vo výške 5 000 €. Celkový pokles úrokových a podobných výnosov v roku 2016 oproti roku 2015 bol zapríčinený poklesom jednotlivých výnosov, ktoré do tejto skupiny patria. Konkrétne poklesom úrokových a podobných výnosov z vkladov v centrálnych bankách, z úverov a vkladov v ostatných bankách, z úverov poskytnutých klientom, z finančných aktív držaných do splatnosti a z derivátov. Jedinou nezmenenou položkou v roku 2016 bola položka výnosy z finančných aktív v reálnej hodnote preceňovaných cez výkaz ziskov a strát. Výnosy z úrokov z cenných papierov v reálnej hodnote precenených cez výkaz súhrnných ziskov a strát sa denne časovo rozlišujú a vykazujú vo výkaze súhrnných ziskov a strát v položke výnosy z finančných aktív v reálnej hodnote preceňovaných cez výkaz ziskov a strát.

Ďalšou skupinou výnosov, ktoré Prima banka vykazovala za rok 2016 sú výnosy z poplatkov a provízií, ktoré sú súčasťou položky čistý výnos z poplatkov a provízií, ktorá je uvedená v individuálnom výkaze súhrnných ziskov a strát. Prijaté poplatky a provízie sú vykázané vo výkaze súhrnných ziskov a strát podľa princípu vecnej a časovej súvislosti. Poplatky súvisiace s poskytnutím úveru sú časovo rozlišované počas doby trvania úveru. Výška týchto výnosov v roku 2016 bola 17 541 000 €. V roku 2015 boli tieto výnosy 18 512 000 €. Pokles v roku 2016 vo výške 971 000 € predstavoval percentuálne 5,25 %. Jednotlivé výnosy z poplatkov a provízií aj s ich výškou uvádzame v tabuľke č. 13.

Tabuľka č. 13: Výnosy z poplatkov a provízií (v tis. €)²⁵

Položka	31.12.2016	31.12.2015
Výnosy z poplatkov a provízií za:	17 541	18 512
prevody peňažných prostriedkov	13 934	14 135
úverovú činnosť	2 634	3 559
operácie s cennými papiermi	121	109
ostatné bankové služby	852	709

²⁵ Individuálna účtovná závierka Prima banka Slovensko, a. s. 2016. Dostupné na internete: < www.primabanka.sk/vyroczne-spravy >

Prima banka vo výnosoch z poplatkov a provízií vykazovala v roku 2016 najvyššie výnosy za prevody peňažných prostriedkov, a to vo výške 13 934 000 €. V roku 2015 vykazovala v tejto položke 14 135 000 €. Ide teda o pokles v roku 2016 o 201 000 €. Percentuálny podiel výnosov za prevody peňažných prostriedkov na výnosoch z poplatkov a provízií je 79,44 %. Významnou položkou sú aj výnosy z poplatkov a provízií za úverovú činnosť. Prima banka v roku 2016 dosiahla v týchto výnosoch výšku 2 634 000 €, čo predstavovalo pokles oproti roku 2015 o 925 000 €. Najnižšou položkou sú výnosy z poplatkov a provízií za operácie s cennými papiermi vo výške 121 000 €. Oproti roku 2015, kedy výška takýchto výnosov bola 109 000 €, ide o nárast o 12 000 €. Prima banka člení cenné papiere v portfóliu podľa zámeru, s ktorým boli obstarané. Všetky cenné papiere nakúpené do portfólia Prima banky sú zaúčtované v deň finančného vyrovnaní v obstarávacej cene. Celkový pokles výnosov z poplatkov a provízií bol spôsobený poklesom výnosov za prevody peňažných prostriedkov a za úverovú činnosť.

V Prima banke operácie uskutočnené v cudzej mene sú prepočítané na menu euro výmenným kurzom určeným a vyhláseným Európskou centrálnou bankou platným v deň predchádzajúci dňu uskutočnenia účtovného prípadu. Kurzové zisky z transakcií v cudzích menách sú vykázané vo výkaze súhrnných ziskov a strát v položke kurzové rozdiely v rámci čistého výnosu z obchodovania. Kurzové zisky v roku 2016 boli 405 000 €. Medziročne oproti roku 2015 poklesli o 702 000 €.

Prima banka v roku 2016 predávala dlhodobý majetok a dosahovala výnosy v oblasti cenných papierov. Tieto výnosy sú súčasťou čistého výnosu z investícií uvedeného v tabuľke č. 4. Čistý výnos z cenných papierov na predaj v roku 2016 bol vo výške 2 061 000 €. V roku 2015 bol tento výnos 0. Čistý výnos z predaja dlhodobého majetku bol v roku 2016 vo výške 106 000 €. Ďalšie výnosy uvedené v individuálnom výkaze súhrnných ziskov a strát sú ostatné výnosy. Sem Prima banka zaradila výnosy z operatívneho lízingu a výnosy z nebankovej činnosti. Prima banka vykazuje ako podsúvahovú položku budúce potenciálne záväzky z neodvolateľného operatívneho prenájmu (ako nájomca). V rámci svojej bežnej obchodnej činnosti Prima banka uzatvára zmluvy o operatívnom prenájme budov na výkon bankovej činnosti, bankomatov a POS terminálov, teda platobných terminálov, ktoré sú elektronickými zariadeniami a umožňujú v obchodoch klientovi zaplatiť za tovar alebo službu. K 31. decembru 2016 a k 31. decembru 2015 je celková výška budúcich platieb vyplývajúca z neodvolateľných zmlúv o operatívnom lízingu uvedená v tabuľke č. 14.

Tabuľka č. 14: Celková výška budúcich platieb z operatívneho lízingu v roku 2015 a 2016
(v tis. €)²⁶

Položka	31.12.2016	31.12.2015
Menej ako 1 rok	113	141
1 rok až 5 rokov	3 006	4 132
Viac ako 5 rokov	4 504	2 225
Celkom	7 623	6 498

Výnosy z operatívneho lízingu, ktorá Prima banka dosiahla v roku 2016 boli vo výške 113 000 € a v roku 2015 boli vo výške 141 000 €. Medziročný pokles bol teda o 28 000 €. Ostatné výnosy z nebankovej činnosti vykazovala Prima banka v roku 2016 vo výške 8 000 €, čo predstavovalo pokles o 7 000 € oproti roku 2015, kedy boli tieto výnosy vo výške 15 000 €.

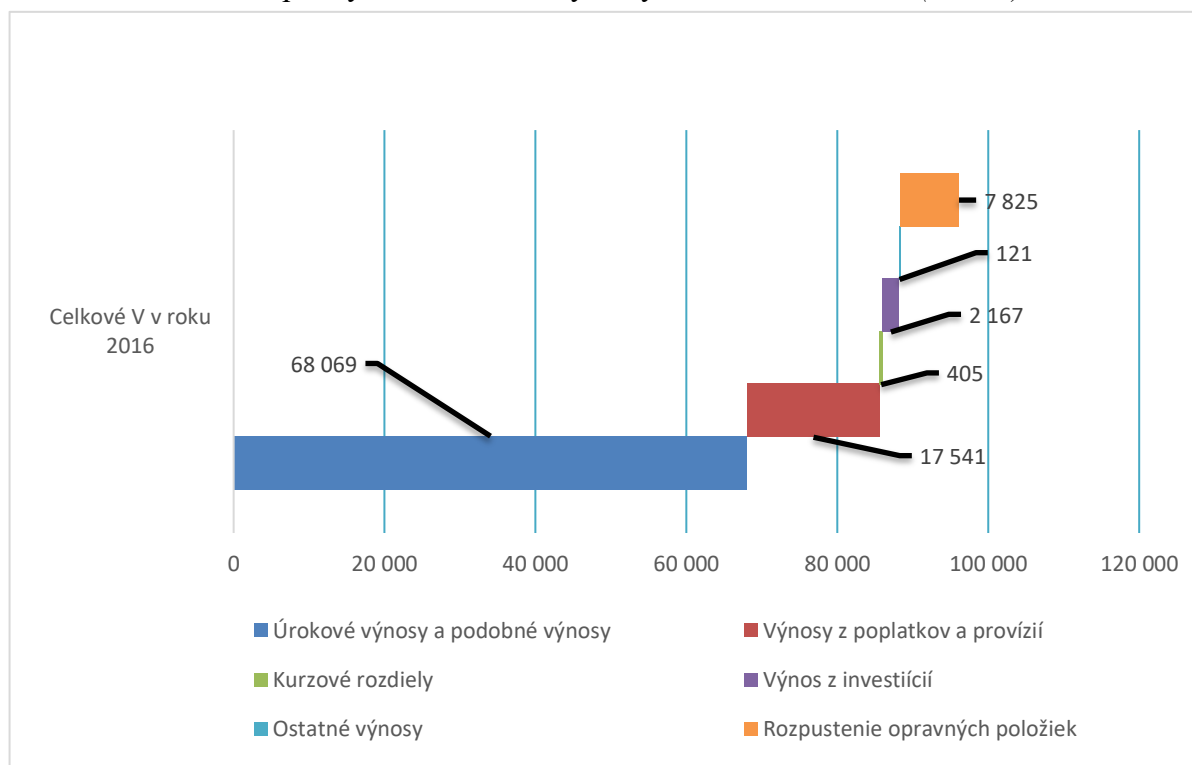
Ďalšou položkou v individuálnom výkaze súhrnných ziskov a strát súvisiacou s výnosmi je čistá tvorba rezerv a opravných položiek. Prima banka v roku 2016 do výnosov rozpustila niektoré opravné položky, nakoľko pominul dôvod na vykazovanie opravnej položky alebo výška opravnej položky nie je primeraná. Rozpustenie opravných položiek uskutočnila v roku 2016 pri opravných položkách k úverom poskytnutých klientom vo výške 7 025 000 €, k úverom a vkladom v ostatných bankách vo výške 116 000 €, k finančným aktívam na predaj v roku 2016 vo výške 20 000 € a k finančným aktívam držaným do splatnosti vo výške 113 000 €. Prima Banka tvorí rezervy na podsúvahové riziká, pričom tieto rezervy posudzuje rovnako ako pri klientskych úveroch. Podsúvahové riziko je riziko spojené s podsúvahovými úverovými príslubmi, poskytnutými zárukami a potenciálnymi záväzkami, ktoré sa posudzuje rovnako ako pri klientskych úveroch, pričom sa zohľadňuje finančná situácia a aktivity subjektu. Banka v roku 2016 rozpustila rezervu na podsúvahové riziká vo výške 551 000 €. Čistú tvorbu rezerv a opravných položiek v roku 2016 tvoril výnos vo výške 5 321 000 € a v roku 2015 to bol náklad vo výške 10 750 000 €. Výnosy Prima banky v roku 2016 vzrástli oproti roku 2015, čo znamená pozitívny fakt.

V roku 2016 boli celkové výnosy vo výške 96 128 000 € a v roku 2015 boli celkové výnosy vo výške 92 563 000 €. Medziročný nárast celkových výnosov bol teda nárast

²⁶ Individuálna účtovná závierka Prima banka Slovensko, a. s. 2016. Dostupné na internete: < www.primabanka.sk/vyroczne-spravy >

o 3,85 %, čo predstavuje v peňažnom vyjadrení o 3 565 000 € vyššie výnosy v roku 2016 oproti roku 2015. Podiel jednotlivých skupín výnosov na celkových výnosoch je uvedený v grafe č. 3.

Graf č. 3: Podiel skupín výnosov na celkových výnosoch v roku 2016 (v tis. €)²⁷

Najvyšší podiel na celkových výnosoch v roku 2016 tvorili úrokové a podobné výnosy. Podiel týchto výnosov na celkových výnosoch predstavoval 70, 81 %, a teda v peňažnom vyjadrení boli vo výške 68 069 000 €. Druhú najväčšiu skupinu tvorili výnosy z poplatkov a provízií vo výške 17 541 000 €. Tieto výnosy tvorili 18, 25 % z celkových výnosov za rok 2016. Z uvedeného grafu možno vidieť, že veľmi nízky, priam zanedbateľný podiel na celkových výnosoch tvorili výnosy z kurzových rozdielov a ostatné výnosy. Tvorili súčtovo len 526 000 €, čo predstavuje 0, 5 % z celkových výnosov za rok 2016.

²⁷ Vlastné spracovanie prevzatých informácií z *Individuálnej účtovnej závierky Prima banka Slovensko, a. s. 2016*. Dostupné na internete: < www.primabanka.sk/vyroczne-spravy >

3.3 Zhodnotenie a analýza výsledku hospodárenia Prima banky Slovensko, a. s.

Výsledok hospodárenia sa vypočíta ako rozdiel výnosov a nákladov. Zisk vznikne, ak sú výnosy vyššie ako náklady. Ak sú výnosy nižšie ako náklady, vznikne strata. Výsledok hospodárenia však nezohľadňuje povahu týchto nákladov a výnosov. Napríklad, ak banka vytvorí v danom roku zisk rozpustením rezerv z minulých rokov a po odpočítaní týchto rezerv z výpočtu je banka za daný rok reálne v strate, tak zisk nevypovedá o reálnom hospodárení banky za daný rok. Výsledok hospodárenia spravidla neodráža reálnu ziskovosť a je nutné ho preto upraviť.

Tabuľka č. 15: Výpočet výsledku hospodárenia (v tis. €)²⁸

Položka	31.12.2016	31.12.2015
Čistý výnosy z bankových činností	60 785	63 392
- Všeobecné prevádzkové náklady	(42 154)	(41 975)
Čistý prevádzkový zisk	18 631	21 414
- Čistá tvorba rezerv a opravných položiek	(7 663)	(12 917)
Zisk pred zdanením	10 968	8 497
- Daň celkom	(515)	(3 485)
ZISK po zdanení	<u>10 453</u>	<u>5 012</u>

V tabuľke č. 15 je uvedené, že zisk pred zdanením, ktorý Prima banka dosiahla v roku 2016 bol vo výške 10 968 000 € a ten bol upravený o daň vo výške 515 000 €, a teda zisk po zdanení, ktorý Prima banka dosiahla v roku 2016 bol vo výške 10 453 000 €. Daň celkom tvorí splatná daň a taktiež odložená daň. Ak porovnáme rok 2016 s rokom 2015, tak zisk, ktorý Prima banka dosiahla a vykazovala v roku 2016 je dvojnásobne vyšší ako v roku 2015. Toto dvojnásobné zvýšenie zisku v roku 2016 oproti roku 2015 bolo spôsobené najmä rozpustením rezerv a opravných položiek k úverom a pohľadávkam, a to konkrétne rozpustením opravných položiek k úverom poskytnutých klientom.

Prima banka svoj čistý zisk rozdeľuje a jednou skupinou je zisk pripadajúci na držiteľov kmeňových akcií. Banka vykazuje zisk na akciu pripadajúci na držiteľov

²⁸ Individuálna účtovná závierka Prima banka Slovensko, a. s. 2016. Dostupné na internete: < www.primabanka.sk/vyroczne-spravy >

kmeňových akcií. Zisk na akciu kmeňových akcií banka vypočítala delením zisku pripadajúceho na držiteľov kmeňových akcií váženým priemerom počtu kmeňových akcií v obehu v priebehu roka. Zisk pripadajúci na každú triedu akcií sa určuje na základe menovitej hodnoty každej triedy akcií vo vzťahu k percentuálnemu podielu celkovej menovitej hodnoty všetkých akcií. Čistý zisk pripadajúci na jednu akciu je uvedených v tabuľke č. 16 aj s jeho výškou, a to v rokoch 2016 a 2015.

Tabuľka č. 16: Čistý zisk na jednu akciu²⁹

Položka	31.12.2016	31.12.2015
Čistý zisk účtovného obdobia v tis. €	10 453	5 012
Počet vydaných akcií s hodnotou 399 €	100 200	100 200
Počet vydaných akcií s hodnotou 67 €	100 200	100 200
Počet vydaných akcií s hodnotou 5 €	701 400	701 400
Počet vydaných akcií s hodnotou 1 €	14 705 882	14 705 882
Počet vydaných akcií s hodnotou 1 €	24 000 000	24 000 000
Počet vydaných akcií s hodnotou 1 €	22 257 415	22 257 415
Čistý zisk na akciu (menovitá hodnota 399 €) v €	37,518	17,991
Čistý zisk na akciu (menovitá hodnota 67 €) v €	6,300	3,021
Čistý zisk na akciu (menovitá hodnota 5 €) v €	0,470	0,225
Čistý zisk na akciu (menovitá hodnota 1 €) v €	0,094	0,045
Čistý zisk na akciu (menovitá hodnota 1 €) v €	0,094	0,045
Čistý zisk na akciu (menovitá hodnota 1 €) v €	0,094	0,045

Akcie sú rozdelené do jednotlivých skupín podľa menovitých hodnôt. Prima banka vykazuje akcie s menovitou hodnotou 399 €, 67 €, 5 € a 1 €. Čistý zisk pripadajúci na akciu je rozličný podľa menovitej hodnoty akcie. Čistý zisk na akciu, ktorá má menovitú hodnotu 399 € je vo výške 37,518 €. Akciám s menovitou hodnotou 67 € prislúcha čistý zisk na akciu vo výške 6,300 €. Tej v hodnote 5 € prislúcha čistý zisk v hodnote 0,470 € a čistý zisk na akciu s menovitou hodnotou 1 € je 0,094 €. V tabuľke č. 17 je uvedené rozdelenie výsledku hospodárenia, ktorý Prima banka v roku 2016 dosiahla.

²⁹ Individuálna účtovná závierka Prima banka Slovensko, a. s. 2016. Dostupné na internete: < www.primabanka.sk/vyroczne-spravy >

Tabuľka č. 17: Rozdelenie výsledku hospodárenia za rok 2016³⁰

Položka	v tis. €
Zákonný prídel do rezervného fondu	1 045
Prevod zisku do hospodárskeho výsledku minulých období	9 408

Rozdelenie výsledku hospodárenia za rok 2016 podlieha schváleniu valným zhromaždením Prima banky. Rezervný fond sa vytvára v obchodných spoločnostiach v súlade s § 67 Obchodného zákonníka.. Rezervný fond možno vytvoriť už pri vzniku spoločnosti, alebo príplatkami spoločníkov nad výšku upísaných vkladov alebo nad menovitú hodnotu akcií. Ak Obchodný zákonník neustanovuje povinnosť vytvoriť rezervný fond už pri vzniku spoločnosti, vytvára rezervný fond povinne akciová spoločnosť (a. s.) zo zisku bežného účtovného obdobia vykázaného v schválenej riadnej účtovnej závierke (z čistého zisku). Banka ako akciová spoločnosť vytvára pri svojom vzniku rezervný fond vo výške najmenej 10 % základného imania. Tento fond je povinná každoročne dopĺňať o sumu určenú v stanovách, najmenej však vo výške 10 % z čistého zisku vyčísleného v riadnej účtovnej závierke, až do dosiahnutia výšky rezervného fondu určenej v stanovách, najmenej však do výšky 20 % základného imania. Zisk, ktorý v banke zostal nepoužitý vo výške 9 408 000 € banka previedla do hospodárskeho výsledku minulých období.

Zisk, ktorý Prima banka vykazovala v roku 2016 bol teda dvojnásobne vyšší ako v roku 2015. Tento nárast bol spôsobený zvýšením výnosov a znížením nákladov v roku 2016 oproti roku 2015. Medzi náklady, ktoré sa v roku 2016 oproti roku 2015 znížili sú úrokové a podobné náklady, náklady na obchodovanie, odpisy, náklady na tvorbu rezerv a opravných položiek a náklady na daň z príjmov. Výnosy, ktoré sa v roku 2016 oproti roku 2015 zvýšili sú výnosy z investícií a výnosy z rozpustenia rezerv a opravných položiek. Najvyššia položka zo znížených nákladov sú náklady na tvorbu rezerv a opravných položiek, ktoré sa znížila v roku 2016 oproti roku 2015 o 8 398 000 €. Výnosy, pri ktorých prišlo v roku 2016 k najvyššiemu nárastu boli výnosy z rozpustenia rezerv a opravných položiek, ktoré medziročne vzrástli o 7 673 000 €. Čiastkové výsledky hospodárenia, ktoré boli dosiahnuté v Prima banke v roku 2016 sú uvedené v tabuľke č. 18.

³⁰ Individuálna účtovná závierka Prima banka Slovensko, a. s. 2016. Dostupné na internete: < www.primabanka.sk/vyroczne-spravy >

Tabuľka č. 18: Čiastkové výsledky hospodárenia v roku 2016 (v tis. €)³¹

Položka	Výnosy	Náklady	VH
Čistý úrokový výnos	68 069	(19 524)	48 545
Čistý výnos z poplatkov a provízií	17 541	(2 798)	14 743
Čistý výnos z obchodovania	405	(268)	137
Čistý výnos z investícií	2 167	0	2 167
Ostatné výnosy (náklady)	121	0	121
Špecifické príspevky vybraných fin. inštitúcií	0	(4 928)	(4 928)
Všeobecné prevádzkové náklady	0	(42 154)	(42 154)
Čistá tvorba/rozpustenie rezerv a OP	7 825	(2 504)	5 321
Odpis pohľadávok	0	(12 984)	(12 984)
Daň z príjmov	0	(515)	(515)

Na základe tabuľky č. 18 možno skonštatovať, že najvyšší zisk dosiahla banka v roku 2016 v oblasti úrokov, a to vo výške 48 545 000 €. Úrokové výnosy boli vyššie ako úrokové náklady, a to 3,5 - násobne. Zisk Prima banka vykazovala v roku 2016 aj vo sfére poplatkov a provízií. Výnosy z poplatkov a provízií boli 6,3-násobne vyššie ako náklady z poplatkov a provízií. Zisk bol vo výške 14 473 000 €. V ostatných výnosoch banka dosiahla zisk vo výške 121 000 €. V tejto skupine nevykazovala v roku 2016 žiadne náklady. Náklady prevyšovali výnosy pri špecifických príspevkoch vybraných finančných inštitúcií, nakoľko ide len o nákladové položky. Ďalšou oblasťou, v ktorej banka nevykazovala žiadne výnosy sú všeobecné prevádzkové náklady, odpis pohľadávok a daň z príjmov. Pri položkách na tvorbu a rozpustenie rezerv a opravných položkách Prima banka k 31. 12. 2016 vykazovala zisk vo výške 5 321 000 €, nakoľko viac rezerv a opravných položiek Prima banka v roku 2016 rozpustila ako vytvorila.

³¹ Individuálna účtovná závierka Prima banka Slovensko, a. s. 2016. Dostupné na internete: < www.primabanka.sk/vyrocne-spravy >

3.4 Možnosti zlepšovania výsledku hospodárenia Prima banky Slovensko, a. s.

Výsledok hospodárenia je ovplyvňovaný výnosmi a nákladmi. Aby sa výsledok hospodárenia maximalizoval, je potrebné minimalizovať náklady a maximalizovať výnosy banky. V prvej a druhej podkapitole praktickej časti sme analyzovali náklady a výnosy Prima banky Slovensko, a. s. na základe individuálneho výkazu súhrnných ziskov a strát, ktorý je súčasťou účtovnej závierky.

Na základe analýzy nákladov sme zistili, že najpodstatnejší vplyv majú všeobecné prevádzkové náklady, ktoré boli v roku 2016 vo výške 42 154 000 €. Tieto náklady tvoria náklady na zamestnancov, odpisy a opravné položky k majetku, nakupované výkony a služby a ostatné náklady. Najvýznamnejšou položkou všeobecných prevádzkových nákladov sú nakupované výkony a služby a ostatné náklady, ktoré v roku 2016 boli vo výške 21 249 000 €. Do nakupovaných výkonov a služieb a ostatných nákladov Prima banka zahrňuje náklady na informačné technológie, marketing, reklamu a iné služby, náklady na audit a s tým súvisiace služby, ostatné nakupované výkony a služby, tvorbu rezerv na súdne spory, ako aj tvorbu rezerv na reštrukturalizáciu. Možnosťou zníženia týchto nákladov je v marketingu, reklame a iných službách, kde by sa dali vykonať zmeny, napríklad nájdením alternatív reklamy s nižšími nákladmi.

Druhou najvýznamnejšou skupinou nákladov sú úrokové náklady a podobné náklady. Úrokové a podobné náklady boli v roku 2016 vo výške 19 524 000 €. Tieto náklady sa ťažko banke znižujú, pretože ide zväčša o náklady na úroky, ktoré vznikajú z vkladov klientov. Medzi hlavné činnosti banky patrí prijímanie vkladov, a teda nebolo by vhodné znižovať tieto náklady, nakoľko vďaka vkladom klientov má banka finančné prostriedky nato, aby mohla poskytovať úvery klientom.

Najpodstatnejší vplyv na výšku celkových výnosov Prima banky majú úrokové výnosy a podobné výnosy, ktoré v roku 2016 dosiahli výšku 68 069 000 €. Aby tieto výnosy banka maximalizovala, je potrebné, aby prilákala klientov, nakoľko sú tieto výnosy tvorené najmä z poskytnutých úverov klientov. Časť týchto výnosov tvoria aj úrokové výnosy a podobné výnosy z finančných aktív držaných do splatnosti. Nezanedbateľné sú aj výnosy z poplatkov a provízií, ktoré boli v 2016 v Prima banke vo výške 17 541 000 €, a teda tvoria druhú najväčšiu položku v celkových výnosoch. Tieto výnosy sú tvorené na

základe toho, že klienti využívajú služby banky. Najdôležitejšími sú pre banku klienti. Ak chce banka maximalizovať svoje výnosy, musí prilákať klientov a byť pre nich atraktívna.

Na zvýšenie výnosov musí banka podniknúť určité kroky, ktorými priláka nových klientov. Dôležité je však pre banku aj udržanie si klientov, ktorých už v minulosti získala. Nových klientov vie banka získať či už výhodnou ponukou, klientskymi benefitmi alebo novým produktom, ktorý konkurencia nemá v ponuke. V prípade, ak by banka nebola schopná konkurencie v oblasti ponuky a produktov, zameria sa na klientske služby a benefity. Klientom ponúka nadštandardné služby alebo prístup. Ak si banka chce klientov, ktorých v minulosti už získala udržať, podniká také kroky, aby klienti nechceli odísť ku konkurencií. Napríklad stálym klientom ponúka výhodnejšie ponuky alebo odmeny za viacročnú spoluprácu.

Záver

Cieľom diplomovej práce bolo analyzovanie nákladov a výnosov v Prima banke Slovensko, a. s. v roku 2016, ako aj porovnanie vzniknutých nákladov a výnosov v roku 2016 s rokom 2015. Na základe analýzy sme zistili, že najväčší podiel na celkových nákladoch tvoria všeobecné prevádzkové náklady, čiže náklady, ktoré súvisia so zamestnancami, s odpismi a opravnými položkami k majetku, nakupovanými výkonmi a službami a ostatnými nákladmi. Tieto náklady by sa mala snažiť znižovať Prima banka Slovensko, a. s., respektíve udržať v stabilnej pozícii. Vo výnosoch boli najvýznamnejšou položkou úrokové výnosy a podobné výnosy, ktoré sú z poskytnutých úverov klientom. Prima banka Slovensko, a. s. je zameraná najmä na retailové bankovníctvo, čo znamená, že sa zameriava predovšetkým na jednotlivých spotrebiteľov. Aby banka dosiahla čo najlepší výsledok hospodárenia je potrebné, aby robila také kroky, ktorými bude zvyšovať výnosy a znižovať náklady. Zvyšovať výnosy môže vďaka tomu, že priláka nových klientov a taktiež, že si udrží svojich stálych klientov. Nových klientov môže prilákať buď zaujímavou ponukou, novými produktami alebo takým klientskym servisom, ktorý konkurencia nemá.

Prima banka Slovensko, a. s. dosiahla v roku 2016 čistý prevádzkový zisk vo výške 18 631 000 €. Oproti prechádzajúcemu roku, čiže roku 2015 zaznamenala banka v danej položke pokles o 13 %. Úpravou čistého prevádzkového zisku o odpis pohľadávok a tvorbu a rozpustenie rezerv a opravných položiek vznikol banke zisk pred zdanením v roku 2016 vo výške 10 968 000 €, kedy išlo o nárast oproti roku 2015 o 22,53 %. Úpravou zisku pred zdanením o splatnú a odloženú daň vznikol čistý zisk, ktorý v roku 2016 predstavoval sumu 10 453 000 € v Prima banke Slovensko, a. s. Oproti roku 2015 čistý zisk v Prima banke Slovensko, a. s. narástol 2-násobne. Analyzovaním nákladov a výnosov sme dospeli k názoru, že Prima banka Slovensko, a. s. dosiahla vyšší výsledok hospodárenia v roku 2016 oproti roku 2015 najmä z dôvodu rozpustenia v minulosti vytvorených rezerv a opravných položiek, ako aj z dôvodu nižších nákladov na tvorbu rezerv a opravných položiek.

Z výsledkov práce sme zistili, že Prima banka Slovensko, a. s. zaznamenala v roku 2016 oproti roku 2015 nárast čistého zisku, čo bolo zapríčinené taktiež aj poklesom nákladov, a to konkrétne poklesom úrokových nákladov a podobných nákladov, nákladov na úvery poskytnuté klientom, nákladov na deriváty a odpisov.

Dôležitým cieľom Prima banky Slovensko, a. s. je maximalizácia zisku, nakoľko je komerčnou bankou a taktiež budúca prosperita a zvyšujúci sa počet klientov. Banka musí však na dosiahnutie tohto cieľa mať dostatočné množstvo kvalifikovaných zamestnancov. Dôležité je taktiež i správne stanovená stratégia banky, ktorá ovplyvňuje vynaložené náklady a dosiahnuté výnosy, ktoré sú často ovplyvňované vonkajším prostredím, vnútornými väzbami a pod. Prima banka Slovensko, a. s. ak chce v budúcnosti maximalizovať zisk a dosahovať aj v budúcnosti úspechy, tak by mala vychádzať z dlhodobého strategického zamerania a zo skutočnosti, že táto banka je na bankovom trhu v Slovenskej republike stabilná, spoľahlivá a najrýchlejšie rastúca retailová banka.

Zoznam použitej literatúry

Knižné zdroje

1. BABOUČEK, Ivan a kol. *Bankovní regulace a dohled*. Praha : BIVŠ, 2002. 188 s. ISBN 80-7265-053-X.
2. BELÁS, Jaroslav. *Komerčné banky*. Žilina : GEORG, 2008. ISBN 978-80-969161-8-8.
3. BOUŠKOVÁ, Dagmar. *Bankové operácie*. 1. vyd. Bratislava : Vydavateľstvo EKONÓM, 2009. 234 s. ISBN 978-80-225-2859-7.
4. HORVÁTHOVÁ, Eva. *Bankovníctvo*. Žilina : GEORG, 2009. 304 s. ISBN 978-80-89401-03-1.
5. KUDZBEL, Marek. *Bankovníctvo*. Bratislava : Marada, 2000. 126 s. ISBN 80-968458-0-2.
6. PÁNEK, Dalibor. *Bankovní regulace a dohled*. Brno : Masarykova univerzita, 2005. 58 s. ISBN 80-210-3660-5.
7. PETRJÁNOŠOVÁ, Božena. *Bankovníctví II*. Brno : Masarykova univerzita, 2005. 80 s. ISBN 80-210-3523-4.
8. SCHWARZOVÁ, Mária. *Účtovníctvo bánk*. Bratislava : Iura Edition, 2009. 270 s. ISBN 978-80-8078-288-7.

Elektronické zdroje

1. *Výročná správa Prima banka Slovensko, a. s.* [elektronický zdroj]. Dostupné na: <<https://www.primabanka.sk/preview-file/vyroczna-sprava-prima-banky-za-rok-2016-2789.pdf> >

2. DOUBRAVA, Tomáš. *Bankový odvod* [elektronický zdroj]. Dostupné na: <<https://www.etrend.sk/financie/bankovy-odvod-nakoniec-moze-zaplatit-spotrebitel.html>>
3. EUROEKONÓM. *Bankový systém* [elektronický zdroj]. Dostupné na: <<http://www.euroekonom.sk/financie/bankovnictvo-a-banky/>>
4. FOND OCHRANY VKLADOV. *Metodika výpočtu ročných príspevkov bánk do Fondu ochrany vkladov* [elektronický zdroj] Dostupné na: <<http://www.fovsr.sk/sk/metodika-vypoctu-rocných-prispevkov-bank/>>

Právne normy

1. Zákon o bankách č. 483/2001 Z.z. v znení neskorších predpisov
2. Zákon o ochrane vkladov č. 118/1996 Z.z. v znení neskorších predpisov
3. Zákon o účtovníctve č. 431/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov
4. Opatrenie Ministerstva financií č. 20359/2002-92 z 13. novembra 2002, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre banky, pobočky zahraničných bánk, Národnú banku Slovenska, Fond ochrany vkladov, obchodníkov s cennými papiermi, pobočky zahraničných obchodníkov s cennými papiermi, Garančný fond investícií, správcovské spoločnosti, pobočky zahraničných správcovských spoločností a podielové fondy v znení neskorších predpisov
5. Opatrenie Ministerstva financií č. 23054/2002-92 ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre podnikateľov účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva v znení neskorších predpisov
6. Nariadenie Komisie (ES) č. 1126/2008 z 3. novembra 2008 , ktorým sa v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1606/2002 prijímajú určité medzinárodné účtovné štandardy v znení neskorších predpisov

Príloha č. 1: Rámcová účtová osnova pre banky, pobočky zahraničných bánk, Národnú banku Slovenska, Fond ochrany vkladov, obchodníkov s cennými papiermi, pobočky zahraničných obchodníkov s cennými papiermi, Garančný fond investícií, správcovské spoločnosti, pobočky zahraničných správcovských spoločností a podielové fondy

Účtová trieda 0 – Zúčtovacie vzťahy Národnej banky Slovenska

- 01 Menové pohľadávky**
- Pohľadávky voči Medzinárodnému menovému fondu
 - Pohľadávky voči bankám Európskeho systému centrálnych bánk
 - Pohľadávky voči ostatným zahraničným subjektom – vklady
 - Pohľadávky voči ostatným zahraničným subjektom – úvery
 - Poskytnuté úvery tuzemským bankám
 - Ostatné pohľadávky voči tuzemsku
 - Štandardné úvery s výhradou, klasifikované úvery a ostatné pohľadávky
 - Opravná položka ku klasifikovaným úverom a ostatným pohľadávkam
- 02 Menové záväzky**
- Záväzky voči Medzinárodnému menovému fondu
 - Záväzky voči bankám Európskeho systému centrálnych bánk
 - Záväzky voči ostatným zahraničným subjektom – vklady
 - Záväzky voči ostatným zahraničným subjektom – úvery
 - Účty peňažných rezerv bánk v Národnej banke Slovenska
 - Krátkodobé cenné papiere vydané Národnou bankou Slovenska
 - Ostatné záväzky voči tuzemsku
 - Emisia bankoviek a mincí

Účtová trieda 1 – Pokladničné účty, bankové účty a medzibankové účty

- 11 Pokladničné hodnoty**
- Pokladnica
 - Zlato
 - Iné pokladničné hodnoty
 - Hodnoty na ceste

- 12 Vklady a úvery voči Národnej banke Slovenska, zahraničným emisným bankám a poštovým bankám**
- Bežné účty v Národnej banke Slovenska a zahraničných emisných bankách
- Účty peňažných rezerv v Národnej banke Slovenska
- Termínované vklady v Národnej banke Slovenska a zahraničných emisných bankách
- Poskytnuté úvery Národnej banke Slovenska a zahraničným emisným bankám
- Termínované vklady Národnej banky Slovenska a zahraničných emisných bánk
- Prijaté úvery od Národnej banky Slovenska a zahraničných emisných bánk
- Šekové poštové účty
- 13 Vklady, úvery a ostatné pohľadávky a záväzky**
- Bežné účty v bankách
- Termínované vklady v bankách
- Poskytnuté úvery
- Ostatné pohľadávky
- Bežné účty iných bánk
- Termínované vklady iných bánk
- Prijaté úvery
- Ostatné záväzky
- Štandardné úvery, vklady s výhradou, klasifikované úvery, vklady a ostatné pohľadávky
- Opravná položka ku klasifikovaným úverom, vkladom a ostatným pohľadávkam
- 16 Záväzky z iných hodnôt**
- Záväzky v zlate
- Záväzky z iných hodnôt
- 17 Záväzky z cenných papierov**
- Záväzky z predaja požičaných cenných papierov
- Záväzky z predaja cenných papierov prijatých v obrátených repo obchodoch

Účtová trieda 2 – Účty klientov, poskytnuté a prijaté úvery a pôžičky

20 a 25	Osobitná agenda Národnej banky Slovenska
21	Poskytnuté úvery, pôžičky a ostatné pohľadávky
	Krátkodobé úvery a pôžičky
	Dlhodobé úvery a pôžičky
	Ostatné pohľadávky
	Pohľadávky z finančného prenájmu
	Skupinová opravná položka
22	Vklady klientov
	Bežné účty klientov
	Termínované vklady klientov
	Úsporné vklady klientov
	Ostatné záväzky voči klientom
	Vkladové listy
23	Prijaté úvery a pôžičky
	Prijaté úvery a pôžičky
	Záväzky z finančného prenájmu
24	Pohľadávky so zníženou hodnotou
	Štandardné úvery s výhradou a ostatné pohľadávky zo štandardných úverov s výhradou
	Neštandardné úvery a ostatné pohľadávky z neštandardných úverov
	Pochybné a sporné úvery a ostatné pohľadávky z pochybných a sporných úverov
	Stratové úvery a ostatné pohľadávky zo stratových úverov
	Pohľadávky so zníženou hodnotou
	Opravná položky k pohľadávkam so zníženou hodnotou
26	Krátkodobé cenné papiere vydané účtovnou jednotkou
	Dlhopisy peňažného trhu
	Ostatné dlhopisy
	Zmenky
27	Účelovo viazané pohľadávky a záväzky voči klientom
	Účelovo viazané vklady
	Ostatné účelové pohľadávky a záväzky
28	Účty štátnych orgánov, orgánov územnej samosprávy a fondov
	Úvery poskytnuté štátnym orgánom

Úvery poskytnuté orgánom územnej samosprávy

Úvery poskytnuté fondom

Vklady mimorozpočtových prostriedkov štátnych orgánov

Vklady prostriedkov orgánov územnej samosprávy

Vklady prostriedkov fondov

Štandardné úvery s výhradou, klasifikované úvery a ostatné pohľadávky

Opravná položka ku klasifikovaným úverom a ostatným pohľadávkam

29 Zúčtovanie so štátnymi orgánmi Národnou bankou Slovenska

Rozpočtové príjmy a výdavky štátneho rozpočtu

Úverové operácie na financovanie dlhovej služby

Účet štátu

Štátne fondy a iné zúčtovanie so štátnym rozpočtom

Pohľadávky a záväzky štátu vo vzťahu k zahraničiu

Zúčtovanie osobitných operácií s prostriedkami Slovenskej republiky

Účtová trieda 3 – Cenné papiere, deriváty, ostatné pohľadávky, ostatné záväzky a prechodné účty

31 Pevné termínované operácie

Pevné termínované operácie s úrokovými nástrojmi

Pevné termínované operácie s menovými nástrojmi

Pevné termínované operácie s akciovými nástrojmi

Pevné termínované operácie s komoditnými nástrojmi

Pevné termínované operácie s úverovými nástrojmi

Zúčtovanie marží burzových derivátov

32 Pohľadávky a záväzky z inkasa

Hodnoty na inkaso prijaté od korešpondentov

Hodnoty na inkaso prijaté od klientov

Účty korešpondentov s pripísaním platby po jej inkase

Účty klientov s pripísaním platby po jej inkase

33 Pobočky a zastúpenia

Pobočky a zastúpenia v tuzemsku

Pobočky zahraničných bánk a zastúpení v zahraničí

34 Rôzne pohľadávky a záväzky

	Rôzni dlžníci
	Rôzni veritelia
	Zúčtovanie so zamestnancami
	Poskytnuté prevádzkové preddavky
	Prijaté prevádzkové preddavky
	Záväzky voči zamestnancom
	Zúčtovanie so štátnym rozpočtom
	Zúčtovanie so Sociálnou poisťovňou, zdravotnými poisťovňami a Národným úradom práce
	Opravná položka k pohľadávkam
35	Časové rozlíšenie a usporiadací účet
	Náklady budúcich období
	Príjmy budúcich období
	Výdavky budúcich období
	Výnosy budúcich období
	Usporiadací účet kurzových rozdielov
36	Cenné papiere určené na predaj a ostatné podiely
	Štátne dlhopisy bez kupónov
	Dlhopisy vydané Národnou bankou Slovenska a zahraničnými emisnými bankami bez kupónov
	Ostatné dlhopisy bez kupónov
	Dlhopisy s kupónmi
	Zmenky
	Cenné papiere vzniknuté sekuritizáciou
	Akcie
	Podielové listy
	Ostatné podiely
	Opravná položka k ostatným podielom na predaj
37	Pohľadávky a záväzky z obchodovania s cennými papiermi a z cenných papierov vydaných účtovnou jednotkou
	Zúčtovanie s trhom cenných papierov
	Zúčtovanie s príkazcami
	Upísanie s príkazcami
	Záväzky z cenných papierov klientov zverených účtovnej jednotke

Závázky voči akcionárom a spoločníkom

Závázky z cenných papierov vydaných účtovnou jednotkou

38

Cenné papiere určené na obchodovanie

Štátne dlhopisy bez kupónov

Dlhopisy vydané Národnou bankou Slovenska a zahraničnými emisnými bankami bez kupónov

Ostatné dlhopisy bez kupónov

Dlhopisy s kupónmi

Zmenky

Cenné papiere vzniknuté sekuritizáciou

Akcie

Podielové listy

Závázky z cenných papierov predaných na krátko

39

Opcie

Opcie na úrokové nástroje

Opcie na menové nástroje

Opcie na akciové nástroje

Opcie na komoditné nástroje

Opcie na úverové nástroje

Účtová trieda 4 – Finančné investície, hmotný majetok, nehmotný majetok, podriadené finančné aktíva a zásoby

41

Finančné investície

Podiely na základnom imaní v dcérskej účtovnej jednotke

Podiely na základnom imaní v pridružených účtovných jednotkách

Štátne dlhopisy bez kupónov držané do splatnosti

Dlhopisy vydané Národnou bankou Slovenska a zahraničnými emisnými bankami bez kupónov držané do splatnosti

Ostatné dlhopisy bez kupónov držané do splatnosti

Dlhopisy s kupónmi držané do splatnosti

Zmenky držané do splatnosti

Cenné papiere vzniknuté sekuritizáciou držané do splatnosti

Opravná položka k finančným investíciám

- 42 **Dlhodobé prostriedky poskytnuté pobočkám v zahraničí**
Dlhodobé prostriedky poskytnuté pobočkám v zahraničí
- 43 **Hmotný majetok**
Prevádzkový hmotný majetok odpisovaný
Prevádzkový hmotný majetok neodpisovaný
Neprevádzkový hmotný majetok odpisovaný
Neprevádzkový hmotný majetok neodpisovaný
Oprávky k hmotnému majetku
Opravná položka k hmotnému majetku
- 44 **Obstaranie hmotného majetku a nehmotného majetku**
Obstaranie prevádzkového hmotného majetku
Obstaranie neprevádzkového hmotného majetku
Obstaranie nehmotného majetku
Poskytnuté preddavky na obstaranie hmotného majetku a nehmotného majetku
Opravná položka k poskytnutým preddavkom
- 45 **Podriadené finančné aktíva**
Poskytnuté dlhodobé úvery osobitného charakteru
Opravná položka k poskytnutým dlhodobým úverom osobitného charakteru
- 47 **Nehmotný majetok**
Dobré meno (goodwill)
Softvér
Ostatný nehmotný majetok
Oprávky k nehmotnému majetku
Opravná položka k nehmotného majetku
- 48 **Zásoby**
Zásoby

Účtová trieda 5 – Kapitálové účty, dlhodobé záväzky a závierkové účty

- 50 **Dotácie a podobné zdroje**
Dotácie
Zdroje zverené štátom
Zdroje podobné dotáciám

- 52 Dlhodobé cenné papiere vydané účtovnou jednotkou**
Dlhopisy bez kupónov
Dlhopisy s kupónmi
Hypotekárne záložné listy
Zmenky
- 53 Podriadené finančné záväzky**
Prijaté úvery a vklady od bánk
Prijaté úvery a vklady od subjektov, ktoré nie sú bankou
Dlhopisy vydané účtovnou jednotkou
- 54 Rezervy**
Rezervy
- 55 Rezervné fondy a ostatné fondy tvorené zo zisku**
Rezervné fondy
Ostatné fondy tvorené zo zisku
- 56 Základné imanie a kapitálové fondy**
Základné imanie
Dlhodobé prostriedky poskytnuté pobočke zahraničnej banky
Emisné ážio
Vlastné akcie
Kapitálový fond
Oceňovacie rozdiely z prepočtu čistých investícií spojených s podielmi na základnom imaní
Oceňovacie rozdiely z prepočtu zabezpečovacích derivátov
Oceňovacie rozdiely z ocenenia majetku a záväzkov (len podielové fondy)
Fond na nové ocenenie zlata (len Národná banka Slovenska)
Oceňovacie rozdiely z ocenenia cenných papierov na predaj
Oceňovacie rozdiely z vkladov do základného imania dcérskych účtovných jednotiek alebo pridružených účtovných jednotiek
Pohľadávky voči akcionárom a spoločníkom
- 57 Výsledok hospodárenia minulých rokov**
Nerozdelený zisk z minulých rokov
Neuhradená strata z minulých rokov
- 58 Závierkové účty**
Začiatocný účet súvahový

	Konečný účet súvahový
	Účet ziskov a strát
59	Výsledok hospodárenia v schvaľovacom konaní
	Výsledok hospodárenia v schvaľovacom konaní

Účtová trieda 6 – Náklady

61	Náklady na finančné činnosti
	Náklady na úroky z cenných papierov
	Náklady na ostatné úroky
	Náklady na poplatky a provízie
	Náklady na operácie s cennými papiermi
	Náklady na devízové operácie
	Náklady na derivátové operácie
	Náklady na ostatné operácie
	Náklady na tlač bankoviek a razenie mincí (len Národná banka Slovenska)
63	Všeobecné prevádzkové náklady a náklady na tvorbu rezerv
	Náklady na zamestnancov
	Sociálne náklady
	Dane a poplatky
	Nakupované výkony
	Odpisy hmotného majetku
	Odpisy nehmotného majetku
	Náklady na tvorbu rezerv
65	Náklady na tvorbu rezerv na záväzky zo základných činností
	Náklady na tvorbu rezerv na záväzky zo základných činností
66	Ostatné prevádzkové náklady a náklady na tvorbu opravných položiek
	Náklady na odpis pohľadávok voči bankám
	Náklady na odpis pohľadávok voči klientom a ostatným dlžníkom
	Náklady z postúpených pohľadávok voči bankám
	Náklady z postúpených pohľadávok voči klientom
	Náklady z podielu na strate z podielov na základnom imaní v ekvivalencii
	Náklady z prevodu podielov na základnom imaní
	Náklady z prevodu hmotného majetku a nehmotného majetku

Iné prevádzkové náklady
Náklady na odpísanie hmotného majetku
Náklady na odpísanie nehmotného majetku
Náklady na odpísanie zásob
Náklady na tvorbu opravných položiek
Náklady z oceňovacích rozdielov zo zníženia hodnoty majetku

68 Daň z príjmov

Splatná daň z príjmov
Odložená daň z príjmov
Dodatočné odvody dane z príjmov
Odvod zo zisku (len Národná banka Slovenska)

69 Vnútroorganizačné náklady

Vnútroorganizačné náklady

Účtová trieda 7 – Výnosy

71 Výnosy z finančných činností

Výnosy z úrokov z cenných papierov
Výnosy z ostatných úrokov
Výnosy z akcií a podielov
Výnosy z poplatkov a provízií
Výnosy z operácií s cennými papiermi
Výnosy z devízových operácií
Výnosy z derivátových operácií
Výnosy z ostatných operácií
Výnosy z emisie bankoviek a mincí (len Národná banka Slovenska)

73 Výnosy zo zrušenia rezerv

Výnosy zo zrušenia rezerv

75 Výnosy zo zrušenia rezerv na záväzky zo základných činností

Výnosy zo zrušenia rezerv na záväzky zo základných činností

76 Ostatné prevádzkové výnosy a výnosy zo zrušenia opravných položiek

Výnosy z odpísaných pohľadávok voči bankám
Výnosy z odpísaných pohľadávok voči klientom a ostatným dlžníkom
Výnosy z postúpených pohľadávok voči bankám

	Výnosy z postúpených pohľadávok voči klientom
	Výnosy z podielu na zisku z podielov na základnom imaní v ekvivalencií
	Výnosy z prevodu podielov na základnom imaní
	Výnosy z prevodu hmotného majetku a nehmotného majetku
	Iné prevádzkové výnosy
	Výnosy zo zrušenia opravných položiek
79	Vnútroorganizačné výnosy
	Vnútroorganizačné výnosy

Účtová trieda 8 – Vnútroorganizačné účtovníctvo

Účtová trieda 9 – Podsúvahové účty

91	Pohľadávky a záväzky z budúcich úverov a pôžičiek
	Pohľadávky z budúcich úverov a pôžičiek
	Záväzky z budúcich úverov a pôžičiek
92	Pohľadávky a záväzky zo záruk
	Poskytnuté záruky a ručenie
	Prijaté záruky a ručenie
	Poskytnuté prijatie zmeniek
	Prijaté prijatie zmeniek
	Poskytnuté záruky z prevedených zmeniek
	Prijaté záruky z prevedených zmeniek
	Poskytnuté zmenkové ručenie
	Prijaté zmenkové ručenie
93	Pohľadávky a záväzky z akreditívov
	Poskytnuté záruky z otvorenia akreditívov
	Prijaté záruky z otvorenia akreditívov
	Poskytnuté záruky z potvrdenia akreditívov
	Prijaté záruky z potvrdenia akreditívov
94	Pohľadávky a záväzky zo spotových operácií
	Pohľadávky zo spotových operácií s úrokovými nástrojmi
	Záväzky zo spotových operácií s úrokovými nástrojmi
	Pohľadávky zo spotových operácií s menovými nástrojmi

Závazky zo spotových operácií s menovými nástrojmi

Pohľadávky zo spotových operácií s akciovými nástrojmi

Závazky zo spotových operácií s akciovými nástrojmi

Pohľadávky zo spotových operácií s komoditnými nástrojmi

Závazky zo spotových operácií s komoditnými nástrojmi

Pohľadávky zo spotových operácií s úverovými nástrojmi

Závazky zo spotových operácií s úverovými nástrojmi

95 Pohľadávky a záväzky z pevných termínových operácií

Pohľadávky z pevných termínových operácií s úrokovými nástrojmi

Závazky z pevných termínových operácií s úrokovými nástrojmi

Pohľadávky z pevných termínových operácií s menovými nástrojmi

Závazky z pevných termínových operácií s menovými nástrojmi

Pohľadávky z pevných termínových operácií s akciovými nástrojmi

Závazky z pevných termínových operácií s akciovými nástrojmi

Pohľadávky z pevných termínových operácií s komoditnými nástrojmi

Závazky z pevných termínových operácií s komoditnými nástrojmi

Pohľadávky z pevných termínových operácií s úverovými nástrojmi

Závazky z pevných termínových operácií s úverovými nástrojmi

96 Pohľadávky a záväzky z operácií s opciami

Pohľadávky z opcií na úrokové nástroje

Závazky z opcií na úrokové nástroje

Pohľadávky z opcií na menové nástroje

Závazky z opcií na menové nástroje

Pohľadávky z opcií na akciové nástroje

Závazky z opcií na akciové nástroje

Pohľadávky z opcií na komoditné nástroje

Závazky z opcií na komoditné nástroje

Pohľadávky z opcií na úverové nástroje

Závazky z opcií na úverové nástroje

97 Pohľadávky a záväzky zo záložných práv, zabezpečovacích prevodov práv a iných zabezpečení

Poskytnuté záruky na nehnuteľnosti

Prijaté záruky na nehnuteľnosti

Poskytnuté záruky na cenné papiere

Prijaté záruky na cenné papiere

Poskytnuté peňažné záruky

Prijaté peňažné záruky

Poskytnuté ostatné záruky

Prijaté ostatné záruky

Prijaté zálohy – cenné papiere

98 Pohľadávky a záväzky zo zverených hodnôt

Hodnoty odovzdané do úschovy

Hodnoty prevzaté do úschovy

Hodnoty odovzdané do správy

Hodnoty prevzaté do správy

Hodnoty odovzdané na uloženie

Hodnoty prevzaté na uloženie

Portfóliá odovzdané na riadenie

Portfóliá prevzaté na riadenie

Cenné papiere klientov

Bankovky a mince (len Národná banka Slovenska)

99 Usporiadacie účty a evidenčné účty

Usporiadací účet operácií s úrokovými nástrojmi

Usporiadací účet operácií s menovými nástrojmi

Usporiadací účet operácií s akciovými nástrojmi

Usporiadací účet operácií s komoditnými nástrojmi

Usporiadací účet operácií s úverovými nástrojmi

Odpísané pohľadávky

Hodnoty v evidencii

Iné hodnoty v evidencii

Pomocné súvzťažné účty